

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

OBLJUBA DELA DOLG

RAZISKOVALNA NALOGA

Vir: Photo courtesy of ©iStockphoto.com/P_Wei

AVTORICE:

Andreja Guček, 9. razred

Petra Špan, 9. razred

Iza Verbovšek, 9. razred

Mentorica:

Jasmina Oblak, prof.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2017

Aškerčeva 1, 3272 Rimske Toplice

OBLJUBA DELA DOLG

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICE:

Andreja Guček, 9. razred

Petra Špan, 9. razred

Iza Verbovšek, 9. razred

Mentorica:

Jasmina Oblak, prof.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Rimske Toplice, marec 2017

Najlepša hvala mentorici, Jasmini oblak, za vse spodbude in pomoč, da naloga ni ostala le obljuba.

Hvala učiteljici Karmen Ūlaga za jezikovni pregled naloge, vejice in pike.

Hvala učiteljici Karmen Brčko, da se angleščina prav bře in sliši.

Kazalo vsebine

Povzetek	4
1 Uvod	5
1.1 Cilji.....	6
1.2 Hipoteze.....	6
1.3 Metodologija dela.....	6
2 Teoretični del	7
2.1 Kaj je obljuba?.....	7
2.2 Obljuba kot vrednota	7
2.3 Izpolniti obljubo se naučimo	9
2.4 Premislite, preden obljubite.....	9
2.5 Ali je potrebno dano obljubo izpolniti?.....	10
2.6 Nasveti, kako izpolniti obljubo.....	11
2.7 Pregovori in aforizmi.....	12
3 Empirični del	15
3.1 Analiza podatkov.....	17
3.2 Razprava.....	25
4 ZAKLJUČEK	27
5 VIRI IN LITERATURA	28
6 PRILOGE	29
A: Analiza posameznih trditev po razredih	29
B: Anketni vprašalnik.....	37

Kazalo slik

Slika 1: Definicija obljube	7
Slika 2: Zakaj mora biti obljuba premišljena?	9
Slika 3: Obameter.....	10
Slika 4: Je dolžnost obljubo izpolniti?.....	10
Slika 5: Je greh obljubo prelomiti?.....	11

Povzetek

Vsak dan obljublamo. Ne le enkrat. Zdi se, da ves čas. Pri tem se nam zdijo ene obljube pomembnejše od drugih in jih bomo verjetneje izpolnili. V raziskovalni nalogi smo želeli ugotoviti vrednost obljub med osnovnošolci danes, kakšen je njihov odnos do danih in prejetih obljub. Naša družba se spreminja. Obljuba je včasih veljala za vrednoto, njeno neizpolnjevanje pa hud moralni prekršek.

V raziskovalni nalogo smo s pomočjo trditev skušale ovrednotiti pomen obljub med mladimi danes. Ugotovile smo, da vsi anketiranci še vedno cenijo oblubo kot vrednoto. Če so nekaj obljubili, se bodo to oblubo trudili izpolniti. Že sami so ugotovili, da se po tem dobro počutijo. Dekleta bolje premislijo, preden kaj obljubijo, medtem ko imajo fantje večkrat že vnaprej pripravljen odgovor, če dane besede ne držijo. Razlike pri odgovorih anketirancev so se pokazale tudi med tipi družin, saj se učenke in učenci v enostarševskih družinah bolj zavedajo pomena dane besede in njihove uresničitve, anketiranci, ki živijo z babicami in dedki, pa na izpolnjeno oblubo gledajo kot na vrednoto, zaradi katere je tisti, ki so izpolni, bolj spoštovan. Anketiranci, ki živijo skupaj z obema staršema, največkrat obljubijo tudi takrat, ko vedo, da obljube ne bodo mogli izpolniti. Učenci zadnje triade sebi velikokrat kaj obljubijo, a se teh obljub držijo redkeje kot anketiranci 2. triade, čeprav prej bolj premislijo, ali jo bodo sploh lahko izpolnili.

Ključne besede; obluba, dana beseda, izpolnjevanje obljub, vrednota, družba

Abstract

We make promises every day. Not just once. It seems like all the time. It looks like some promises are more important than the others so we will probably keep them. The goal of our research paper was to find out the value of promises that primary school pupils make today, their attitude to given and got promises. Our society is changing. A promise used to be considered as a value and a broken promise meant a serious moral offence. Our objective was to value the meaning of the promises among the youth nowadays by using statements. We established that every respondent still regards a promise as a value. If they made a promise they would try to keep it. According to them keeping the promise it will make them feel better. Girls think more carefully before making a promise while boys always have an excuse in advance when a promise was broken. In the survey types of family pointed out different responses, as pupils in single parent families are more aware of the word promise and its keeping. On the other hand, pupils who live with their grandparents consider a promise as a value which makes you respected. Respondents who live with both parents are more likely to make a promise even though they know they will not be able to keep it. Senior pupils often make promises to themselves but they break them more often than younger pupils although they think hard about not breaking it.

Key words: a promise, a given word, keeping promises, a value, a society,

1 Uvod

Se še spomnite, kaj ste si obljubili 31. decembra, minuto pred polnočjo? Ali pa slavna besedna fraza »jutri pa res«? Vsak dan po televiziji spremljamo oglasna sporočila, ki nam obljublajo raznorazne stvari, prodajalci pa svoje obljube podkrepijo s certifikati, pričanji in poreklom izdelka. Politiki obljublajo znižanje davkov, višje plače in pokojnine. A se nič ne zgodi.

Družbo sestavljajo vrednote. Te nam povedo, kaj je dobro, zaželeno, pomembno. Obljube so bile nekoč sestavni del teh vrednot. Danes se zdi, da delamo z obljubami kot svinja z mehom. Sploh se dobro ne zavemo, ko nekaj obljubimo. Še huje je, ko moramo te obljube izpolniti. Vsaj ostali to od nas pričakujejo. Seveda to pričakujemo tudi mi od njih, vendar je veliko lažje obljubo dati, kot pa jo izpolniti.

Zdi se, da je današnja družba postala veliko bolj tolerantna do neizpolnjevanja obljub. Jih sploh še jemljemo resno? Le zakaj bi jih. Hitro smo se naučili, da obljube niso pravno zavezujoče, vendar tu pozabljamo na njihovo moralno vrednost in kazni, ki so lahko še hujše od denarne globe ali zapora.

Iz lastnih izkušenj trdimo, da to drži. Že res, da je mama jezna na nas, če ne pomijemo posode, ali »pozabimo na uro«, kadar sedimo pred računalniškim zaslonom in pozabimo peljati psa na sprehod, ali na domačo nalogo pri matematiki. Če dobimo kazen smo užaljene, kuhamo mulo in še tisti minus za domačo nalogo nam ne da miru. Pa vendar je kmalu vse pozabljeno, jutri je čas za nove obljube.

Tako se je zgodilo tudi z raziskovalno nalogo v lanskem šolskem letu. Na začetku navdušenje, vse smo bile polne elana. Obljube, kaj vse in do kdaj bomo to storile, so se vrstile kot po tekočem traku. Minil je teden, dva, mesec. Obljube so ostale, a neizpolnjene. In nato veliko presenečenje. Rok oddaje je bil pred vrati, naloga nenapisana. Vsi so spraševali, kaj se je zgodilo. Najbolj so boleli pogledi, razočaranje drugih, očitki, da smo pametne in sposobne, a neodgovorne, celo lene.

Zato je bila tema letošnje raziskovalne naloge kot na dlani.

Živimo v svetu, ki se zelo hitro spreminja. Vrednote, ki so veljale včasih, je preglasilo hrepenenje po materialnih dobrinah. Zanimalo nas je, koliko danes še veljajo obljube. Smo res dolžni izpolniti čisto vsako obljubo, ki jo damo, in ali to pričakujemo od ostalih?

1.1 Cilji

Z raziskovalno nalogo smo želele najti odgovore na naslednji vprašanji:

- Kakšen je odnos do obljub kot vrednote?
- Kako pomembno je izpolnjevanje obljub?

1.2 Hipoteze

Pred raziskovalnim delom smo si zastavile naslednji hipotezi:

Hipoteza 1: Učencem razredne stopnje dana obljuba ni toliko pomembna, zato o njej vnaprej ne razmišljajo toliko kot učenci predmetne stopnje in jo tudi pogosteje ne izpolnijo.

Hipoteza 2: Učenci predmetne stopnje se bolj zavedajo posledic neizpolnjene obljube kot učenci razredne stopnje.

1.3 Metodologija dela

V raziskovalni nalogi smo uporabile naslednje raziskovalne metode:

- metodo pregleda objavljenega gradiva,
- metodo ankete,
- metodo analize in
- metodo sinteze.

Najprej smo iskale gradivo, ki bi govorilo o obljubah. Bile smo razočarane, saj v knjižnicah ne obstaja knjiga z naslovom »Obljube«. Naloge smo se zato lotile drugače. Razmislile smo, kdaj in kje vse obljublamo, in začele iskati knjižne vire po temah. Največ literature smo našle na področju trženja in posvetne literature. Na podlagi prebranih člankov smo oblikovale raziskovalne hipoteze in izdelale raziskovalni načrt. Šele nato je prišla na vrsto izdelava anketnega vprašalnika. Za anketni vprašalnik smo se odločile, ker je predstavljal najboljšo rešitev, če smo želele v čim krajšem času zbrati informacije učenk in učencev od 4. do 9. razreda. Za pomoč pri izvedbi ankete smo prosile učiteljice razrednega pouka in nekatere predmetne učitelje. Sledila je analiza anketnih vprašalnikov. Namesto zamudnega »delanja črtic« za vsak odgovor nam je mentorica predstavila program SPSS (Statistical Package for Social Sciences) – statistični program za družboslovne znanosti, s katerim smo veliko lažje, hitreje in zanesljiveje prišle do rezultatov. Na podlagi končnih rezultatov smo preverile zgornje hipoteze.

2 Teoretični del

2.1 Kaj je obljuba?

**Obljuba je radovoljni sklep, s' katerim se
zhlovek spremislihljeno saveshe kaj sofebniga do-
briga storiti, al se kaj neprepovedaniga varo-
vati Bogu v'zhaft. To je dopadljivo Bogu,
ako ima obljuba potrebne lastnosti, s'zer pa ne.**

***Kakshne lastnosti mora vsaka obljuba ime-
ti, de dopade Bogu?***

**Vfaka obljuba mora te lastnosti imeti : 1) mora
biti radovoljna : 2) spremislihljena: 3) pametna.**

Slika 1: Definicija oblube (Vir: Veriti, 1934, str. 58)

V Slovarju slovenskega jezika piše:

obljúba -e ž (û) **1.** izjava komu, da bo kaj dobil, bo česa deležen: ostati zvest svoji obljudi; izpolniti, preklicati obljudo; kljub obljudi nagrade ni dobil; ekspr. ne boš nas odpravil s praznimi obljudami; pismena, ustna obljudo / dati obljudo *obljuditi* // izjava komu, da bo kdo kaj storil, uresničil: veže me obljudo, zato bom molčal; obljudo, da bo lahko šel na izlet, ga je pomirila / obljudo molčečnosti, zvestobe ♦ rel. krstna obljudo izjava, da se kdo odpoveduje hudobnemu duhu in da bo zvest Kristus, dana pri krstu **2.** kar kdo obljudi: obljudo so se izpolnile; držal je obljudo in prišel · preg. obljudo dela dolg kar se obljudi, se mora tudi izpolniti ♪ (SKKJ, elektronski vir)

Obljuba je vrsta pogodbe oziroma dogovor, sklenjen med eno, dvema ali več osebami. In pogodba je zavezujoča. S tem, ko nekaj obljudimo, smo na črto pristavili svoj podpis. S tem, ko smo osebi nekaj obljudili, smo ji postali dolžni. Dolžni, da to obljudo izpolnimo, kar bo ta oseba tudi pričakovala. Človek z besedo, ki jo daje drugemu, daje samega sebe.

Človek je po besedi bitje obljud in zaobljud. Nobeno drugo bitje ne more drugemu ničesar obljuditi. Človek pa lahko drugemu obljudi. Nekaj velikega je v človekovi besedi obljudo. Presega posameznika. Človek je v obljudi bitje prihodnosti, in obljudo presega trenutni prostor in čas (Trstenjak, 1989).

2.2 Obljuba kot vrednota

Vrednota je prepričanje, da je nekaj dobro, zaželeno. Pove nam, kaj je v neki družbi pomembno, je nekaj, za kar se je vredno potruditi in se izplača. Človek teži k takemu načinu delovanja, ki mu bo pomagal doseči ali pridobiti stvari, ki so zanj pomembne. Zato lahko rečemo, da vrednote usmerjajo naše vedenje in hkrati kažejo na naš kulturni razvoj (Haralambos, 1999).

Brez skupnih vrednot bi člani neke družbe le težka sodelovali in delali skupaj. Vsak bi vlekel na svojo stran in zasledoval cilje za svoje potrebe, ne ozirajoč se na druge. Posledica bi bil lahko nered ali celo razpad družbe.

Zvestoba je prva obljuba. Je duhovna vez, ki povezuje posameznike v družbo. Brez nje bi ostali še zmeraj samo čreda ali tolpa ali množica, kjer ljudje živijo drug mimo drugega. Beseda zvestoba pa ljudi združi v enoto, ki je nikoli ne dosežemo, na ravni golih seštevnikov (Trstenjak, 1989).

Zaupanje je temelj medsebojnega odnosa. S človekom, kateremu nekaj obljubimo, vzpostavimo neko posebno zvez, ki jo bomo lahko ohranjali le tako, da se bomo obljub držali in jih vestno tudi izpolnili. Sočloveku bomo izkazali spoštovanje in skrb zanj, prav tako pa si bomo pridobili njegovo zaupanje, spoštovanje, morda prijateljstvo. Bi si vi želeli prijatelja, ki mu ne bi mogli zaupati?

V današnji kapitalistični družbi je podjetje uspešno le takrat, ko uspe zgraditi blagovno znamko, kateri ljudje zaupajo. Tudi mi smo znamka, predstavljamo sebe, se tržimo. Ljudje nas ocenjujejo na podlagi naših besed in dejanj. Za to ne potrebujemo posebnih zastopnikov, le kvalitetno reklamo. In (ne)izpolnjevanje danih obljub je lahko eden najmočnejših orožij našega (ne)uspeha.

Skavtska obljuba

»Pri svoji časti obljubljam, da si bom z božjo pomočjo prizadeval/a služiti Bogu in domovini, pomagati svojemu bližnjemu in izpolnjevati skavtske zakone.«

Skavtska obljuba je zaveza, odločitev, da bo skavt živel po skavtskih zakonih. Obljuba je najprej nagrada za trud, ki ga je posameznik pred tem opravil pa tudi začetek nove poti, ki jo nekdo začne hoditi. Z obljubo posameznik sprejme tudi posebne obveznosti do Boga.

Obljuba, ki jo mora skavt izpolnjevati pri svoji časti, in skavtski zakoni predstavljajo vez, ki zavezujejo z dolžnostjo. Dober skavt je tisti, ki je obljubil s ponosom in se trudi vsak trenutek dneva, da bo obljubo držal. Dober skavt vedno misli na svojo obljubo, si jo ponavlja sam sebi z namenom, da bi si jo zapomnil.

Obljuba je povezana z znanjem oz. vedenjem nekih pravil, na katerih skavtstvo temelji. Skavti jo v življenju uporabljajo kot vodilo za svoje obnašanje, delovanje in odnose do ljudi. Znak obljube je skavtska rutica, ki je najbolj časten del skavtskega kroja.

Poročna obljuba

Poročna zaobljuba je »svečana zaobljuba« in je glavni del zakramenta poroke. Je več kot le navadna obljuba. Je obljuba partnerju, da mu bomo stali ob strani vse življenje in se ponazori s svečano zaobljubo pred bogom. Zaobljuba ima svojo veljavnost, ne glede na to, kje je bila dana, na matičnem uradu pred matičarjem ali v cerkvi.

Ženin in nevesta se svečano zaobljubita drug drugemu z besedami:

»Jaz (ženin/neveta), sprejemem tebe, (neveta/ženin), za svojo/-ega ženo/moža in obljubim, da ti bom ostal/-a zvest/-a v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju, da te bom ljubil/-a in spoštoval/-a vse dni svojega življenja«.

2.3 Izpolniti obljubo se naučimo

Že od malega nas učijo, kaj je prav in kaj ne. Vsi se učimo na podlagi zgledov. Starši, starejši, bratje in sestre ter učitelji morajo vedno dajati dober zgled, kajti otroci jih gledajo in posnemajo. Če oni izpolnjujejo svoje obljube, jih bodo tudi otroci.

Tem zgledom sledijo tudi risani in pravljичni junaki. Dobri so za svoja dejanja nagrajeni, hudobni kaznovani. V številnih pravljicah celoten razplet sloni prav na dani besedi. Rdeča kapica je dala materi obljubo, a vseeno nasledila prebrisanemu volku. Sneguljčica je lahkomišno odprla vrata mačehi, čeprav je palčkom trikrat obljubila, da tega ne bo storila. V isti zgodbi je lovec obljubil zlobni kraljici, da bo umoril Sneguljčico, a ji je v dokaz prinesel živalsko srce. In če je princesa mislila, da jo obljuba žabi ne zavezuje, jo je oče opomnil, da je dano besedo treba izpolniti. Vse zgodbe se srečno končajo.

Dana beseda v pravljicah še nekaj velja. Kaj pa v resničnem svetu?

2.4 Premislite, preden obljubite

Sakaj mora biti obljuba spremišljena?
Sato, ker ni prav naglo obljubiti, in se
savesati s' obljubo, kar bo morda škodo per-
neflo, al bo nemogoče, al preteshko spol-
niti. Modri pravi: Veliko bolji je ne oblju-
biti, kakor po obljubi obljubljeniga ne dati.
Rid. 5. 4.

Slika 2: Zakaj mora biti obljuba premišljena? (Vir: Veriti, 1934, str. 58)

»Obljube so zato, da jih izpolnimo.« (Girard in Casemore, 1999, str. 146)

Kako se počutite, če vam nekdo nekaj obljubi pa tega ne naredi, izpolni ali celo pozabi? Vse prevečkrat obljubljam na pamet, obljube dajemo tako pogosto, kot da kar zletijo iz naših ust.

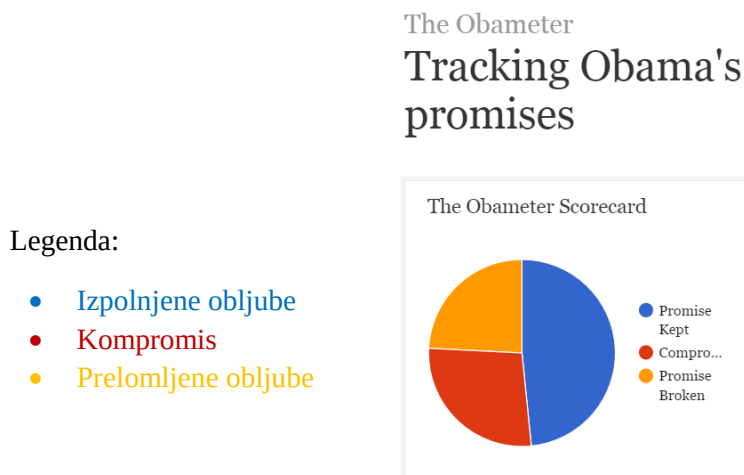
Kaj bi se zgodilo, če bi en teden pisali vse obljube, ki smo jih dali v tem tednu? In bi obkljukali tiste, ki smo jih zares izpolnili, in označili tiste, za katere smo že od začetka globoko v srcu vedeli, da jih ne bomo. Kot večina ljudi bomo verjetno v zadregi.

Pogosto obljubimo nemogoče ali v nemogočem časovnem okviru. Precenjujemo sebe in naše sposobnosti. Zakaj? Da bi se tako prikazali v boljši luči, olepšali situacijo, da bi nas drugi bolj spoštovali? A kasneje dane obljube ne moremo uresničiti ali pa jo storimo na silo, in pri tem izgubimo veliko energije samo zato, da ohranimo lastno dostojanstvo in samospoštovanje. Zato – preden izrečemo obljubo – premislimo, ali jo lahko držimo. Vedno obljubimo z iskrenim namenom in pričakovanjem, da bomo obljubo tudi uresničili.

V ospredju predvolilnih kampanj so pogosto obljube kandidatov potencialnim volivcem. Obljublajo nam vse mogoče, kar bi si želeli slišati, da bodo za nas dobrega storili. Več obljub daš, prej te bodo izvolili. Ali se kdo takrat vpraša, kako bodo to storili, če njihovim

predhodnikom ni uspelo, čeprav so nam isto stvar že obljubili? Verjetno ne, a obljub zagotovo ne pozabimo. Če ne drugače, nas nanje spomnijo mediji, ki budno spremljajo vsak njihov korak po izvolitvi.

Uspešnost izpolnitve danih obljub bivšega ameriškega predsednika Baracka Obame so tako predstavili kar z diagramom, na katerem vidimo, da je izpolnil le slabo (ali skoraj) polovico vseh danih obljub.

Slika 3: Obameter (Vir: <http://www.politifact.com/truth-o-meter/promises/> (14. 1. 2017))

»Obljuba in zvestoba dane besede ni vodilno geslo ne politikov ne revolucionarjev. Zvestoba do naroda ima korenine v zvestobi do moža in žene in otrok, se pravi v družini. Kdor ne pozna zvestobe do svoje družine v zasebnem življenju, kako naj pričakujemo od njega zvestobo na višji ravni, zvestobo do naroda. Če ne drži dane besede v družini, kako bo zvest dani besedi do naroda, še posebej ob misli, da se narodu ni posebej zaobljubil, kakor se je zaobljubil ženi ali obratno žena možu.« (Trstenjak, 1989, str. 48)

Zakaj ljudje obljublamo, če se potem ne držimo obljub? Nihče nas ne sili obljubljati.

2.5 Ali je potrebno dano obljubo izpolniti?

»Obljube so tako pomembna stvar, da celo v Svetem pismu o deželi za otroke, Izraelu, govorijo kot o Obljubljeni deželi. Si lahko predstavljate, kako bi se počutil Mojzes, če Bog ne bi držal obljube, ki jo je ob izhodu iz Egipta dal svojemu ljudstvu.« (Girard in Casemore, 1999, str. 154)

Je dolžnost obljube spolniti?

Dolžnost je vsako dobro obljubo spolniti. Kdorkoli svojimu blisnimu kaj obljubi, mu je dolshen dati; veliko bolj pa kar je Bogu obljubil. Zhlovek, preden obljubi, je profit, po obljubi je pa savesan, in je spolniti dolshen. Zhe nozhesh obljubiti, fi bres greha; kar fi pa obljubil, ftóri. V. Mojs. 23. 22-23.

Slika 4: Je dolžnost obljubo izpolniti? (Vir: Veriti, 1934, str. 61)

Bodite prepričani, da lahko to, kar obljubite, tudi izpolnite oziroma naredite. Ni dovolj, da obljubo le izrečemo, obljubo pravzaprav dolgujemo. Pomoč drugim je izpolnitev obljube, ki smo jo dali. Če nam kdo z besedo kaj obljubi, potem to pričakujemo.

Je velik al majhin greh obljubo prelomiti?

Obljube ne spolniti, je al velik al majhin greh po velikosti tuga, kar je zhlovek obljubil; in tudi po njegovi prejšnji volji, s' katero se je prostovoljno savesal.

Slika 5: Je greh obljubo prelomiti? (Vir: Veriti, 1934, str. 61)

»Če že vnaprej veš, da ne boš mogel držati obljube, ali se držati dogovora, potem sploh ni
»Če že vnaprej veš, da ne boš mogel držati obljube ali se držati dogovora, potem sploh ni
treba nič obljubljeni.« (Girard in Casemore, 1999, str. 146)

Ljudje obljublamo tudi takrat, ko vemo, da vseh obljub ne moremo izpolniti. Kaj se bo zgodilo, če obljube ne bomo izpolnili? Ali je to pomembno? Verjetno se svet ne bo začel vrteti v nasprotno smer, pa vseeno, ali smo pomislili ...

Mogoče se nam ravno zato, ker jih izrekamo tako pogosto, zdi, da jih zlahka tudi izpolnimo. Pomislite samo na nekaj situacij, v katerih izrekamo obljube: naslednji teden greva na pijačo, pokličem te kasneje, pridem čez pet minut ..., pa nismo imeli namena, da bi jih uresničili. Vendar ima ta brezbržnost lahko resne posledice.

Mnogi razvrščajo obljube na večje ali manjše, bolj pomembne in manj pomembne ter verjamejo, da so manjše in nepomembnejše obljube opravičljive oziroma sprejemljive, saj jih tako rekoč nihče ne jemlje resno. Takšno mišljenje je napačno. Že res, da bo imelo pozabljeno vračilo denarja večje in trajnejše posledice kot nepospravljena soba, pa vendar bo tudi pozabljeno povabilo na kavo zasejalo dvom vašega obnašanja v prihodnje.

Zaupanje se gradi na nizu izkušenj, ki si jih delimo z drugimi. Vezi med nami temeljijo na doslednem in pričakovanem vedenju. Če se prelomijo obljube ali so ljudje zavedeni, se te vezi zaupanja pretrgajo. Z izpolnjeno obljubo pa bomo pokazali, da smo oseba, vredna zaupanja.

2.6 Nasveti, kako izpolniti obljubo

1. Preden obljubimo, se prepričajmo, ali bomo obljubo sploh lahko izpolnili. Ali imamo za to čas, znanje in sredstva. Zato moramo poslušati prošnjo in razmisliti, ali razumemo, kaj želijo od nas. Ali jo bomo lahko izpolnili v pričakovanem časovnem obdobju, kaj potrebujemo oziroma ali imamo znanje in sredstva, da dano obljubo izpolnimo?
2. Obljuba naj bo konkretna. Dogovorite, kaj natančno obljublimate, kakšna so pričakovanja in do kdaj mora biti obljuba izpolnjena. Določite si rok.
3. Obljubo zapišite. Verjetno ste že večkrat zašli v težave, ko ste sklenili ustni dogovor. Zanj je pogosto značilna nejasnost ter različna interpretacija ali pogled sodelujočih. Spomin je napačen, besede nejasne. Zato se potrudite in obljube jasno zapišite.

Tako bo za vse veliko lažje, da se bodo držali svojega dogovora in obljuba oziroma dogovor bo verjetneje hitreje in uspešneje izpolnjen. Zapišite si v koledar, tako ne morete uporabiti izgovora »sem pozabil«.

4. Majhne obljube štejejo. Pogosto označimo manjše obljube kot nepomembne, vendar to ne drži. Vsaka obljuba šteje in vsaka je pomembna. Še najmanjša izpolnjena obljuba bo osebi pomenila veliko, da nam je mar, če jo bomo izpolnili. Neizpolnjevanje teh manjših obljub bo drugim dajalo občutek, da smo neorganizirani ali neodgovorni. Osebe se bodo počutile nepomembne in pozabljene, kar ne bo pomagalo h gradnji našega ugleda, saj bomo dajali vtis, da nismo sposobno držati obljube pri večjih, pomembnejših stvareh.

5. Obljubo vedno izpolnite. Ne iščite izgovorov. Potrudite se, delajte dlje, žrtvujte svoj prosti čas, vztrajajte. Cena notranjega nezadovoljstva in očitki prizadetih bo veliko višja. Izpolnitev obljube nam bo dala občutek zadovoljstva ter dvignila stopnjo spoštovanja, ki ga dobimo od drugih.

6. Enako pričakujte od drugih. V veliko primerih ljudje izpolnijo dano obljubo. Od vsakega vedno pričakujte najboljše in jim zaupajte, dokler ne dokažejo, da vašega zaupanja niso vredni. Bodite si na jasnem, kaj so vam obljubili, in jih držite za besedo. Naj vam ne bo vseeno in ne vzemite tega prelahko. Če bo kdo prelomil obljubo, ga ne opravičujte. Bodite jasni in pošteni, pokažite, da ste razočarani. Spomnite ga na prelomljeno besedo in mu dajte vedeti, kako je to vplivalo na vaš odnos. Izgubljeno zaupanje si je potrebno prislužiti. Zato se obdajte z ljudmi, na katere se lahko zanesete.

7. Če prelomite obljubo, se opravičite in skušajte najti najboljšo rešitev. Kljub vašemu trudu se lahko zgodi, da obljube ne boste izpolnili. Bolje kot da se predate in preveč vznemirjate, se tej osebi opravičite in si izmislite nov načrt. Razložite, zakaj niste mogli obljube izpolniti. Bodite iskreni in povejte po resnici, ne izmišljujte si zgodbic. Osebo vprašajte, kako se lahko odkupite oziroma omilite nastalo situacijo. Dajte novo obljubo, ki pa se je boste oz. se je morate držati. Saj vam oseba morda ne bo dala tretje priložnosti.

2.7 Pregovori in aforizmi

Pregovor je ljudska književna zvrst, ki jedrnato, navadno v prisposodbi, povzema življenjske izkušnje in modrosti rodov skozi čas. Naštejmo jih le nekaj.

Kdor preveč obljublja, zaupanje izgublja.

Obljuba dela dolg.

Dejanja so glasnejša od besed.

Besede mikajo, zgledi vlečejo.

Beseda izgovorjena, ne vrne se nobena.

Ni vseeno, kdo kaj reče.

Bolje je dvakrat vprašati, kot enkrat preslišati.

Vola primeš za roge, človeka za besedo.

Beseda lahko močnejše udari kot pest.

Dolgov in obljub ni varno delati.

Obljubiti in storiti je preveč.

Fantje obetajo dekletom zlate gradi, pa še črne kajže ni.

Obljuba je zguba.

Mi je obljubil, zato se je zgubil.

Kdor veliko obeta, malo da.

Groš v roki je dostikrat več vreden kot sto obljubljenih goldinarjev.

Tistemu, ki nam kaj obljubi, obljubo pa slabo izpolni še bolj zamerimo, kakor če jo pozabi.

Obljube je treba delati na tešče.

Vinska obljuba se rada zlaže, skuja.

Suha skorja bolj nasiti ko obljubljena pogača.

Kdor neumno obljubi, mora obljubo pametno izpolniti. *(danski pregovor)*

Nepošten človek obljubi, a obljube ne drži; poštenjak ne obljubi, marveč stori. *(hindujski pregovor)*

Kar otroku obljubiš, mu takoj tudi daj. *(hrvaški pregovor)*

Obljuba dela dolg. *(latinski pregovor)*

Zlahka obljubi, kdor besede ne drži. *(nemški pregovor)*

Roke rade pozabijo, kaj so usta obljubila. *(nemški pregovor)*

Kdor seje veliko obljub, žanje veliko kesanja. *(nemški pregovor)*

Kdor obljublja, pa obljube ne drži, je kot suha kokoš, ki na gredi veliko kokodajsa, v kokošnjaku pa ne znese jajce. *(nizozemski pregovor)*

Aforizem je zgoščeno izražena duhovita, globoka misel.

»Od obljube do laži je samo en korak.« (*J. Mrkalj – Kadmus*)

»Obljube so hitro pokvarljivo blago.« (*Žarko Petan*)

»Vedno, ko vam obljublajo boljše življenje, se pozanimajte, če vam bodo ostale tudi iste pravice.« (*Bojan Foršček*)

»Tisti, ki najbolj počasi obljubi, navadno obljubo najboljše drži.« (*Émile ali O vzgoji, Jean-Jacques Rousseau*)

»Obljube in skorje zavitkov so zato, da se jih prelomi.« (*Vljudni pogovor, Jonathan Swift*)

"Politiki so povsod enaki. Obljubljajo, da bodo zgradili most tudi tam, kjer ni reke." (*Nikita Sergejevič Hruščov*)

»Dajanje obljub, da bo bolje, ima vsaj en plus: priznanje, da stanje ni idealno.« (*neznan avtor*)

»Politiki so zmagovalci obljub.« (*neznan avtor*)

3 Empirični del

Namen empiričnega dela raziskovalne naloge je bil ugotoviti nekatere značilnosti oziroma vidike učenk in učencev do dajanja in izpolnjevanja obljub kot tudi do pričakovanja drugih, ki so jim izpolnitve obljube dolžni. Ugotoviti smo želele, v katerih pogledih se najbolj razhajajo ugotovitve med anketiranci predmetne in razredne stopnje, kje so prisotne statistične razlike glede na spol in vrsto družinskega življenja.

Za namen empiričnega dela naloge smo izvedle raziskavo z anketnimi vprašalniki, ki smo ga razdelile med učenke in učence od 4. do 9. razreda Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice.

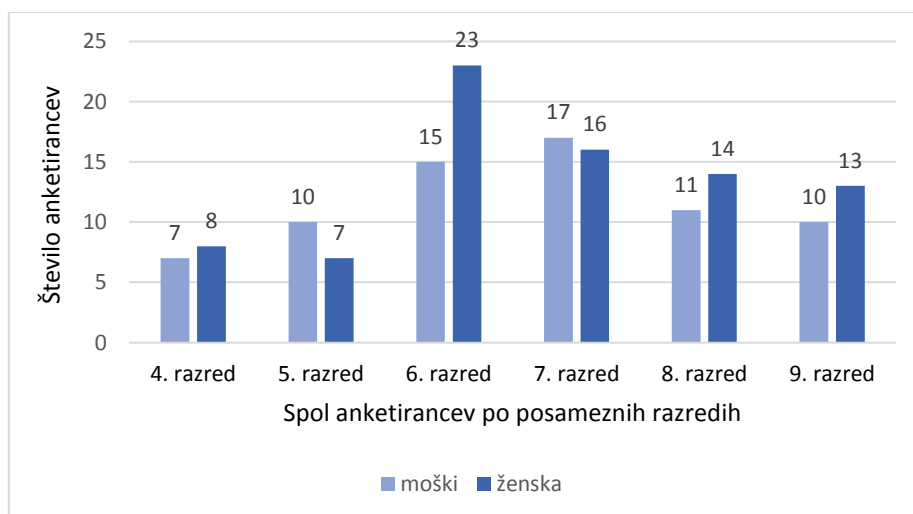
Raziskovalni vzorec

Raziskava je temeljila na priložnostnem vzorcu učenk in učencev, ki so bili na dan izpolnjevanja anketnega vprašalnika (17. 2. 2017) prisotni pri pouku. Starši anketiranih učencev so že ob začetku leta podali izjavo o strinjanju sodelovanja svojega otroka pri raziskovalnih nalogah, zato nismo potrebovale dodatnega soglasja staršev.

Učenci so anketni vprašalnik rešili pri rednih urah pouka. Razredničarke 4. in 5. razreda smo prosile, da vprašanja oziroma izjave preberejo skupaj in tako zagotovijo pravilno razumevanje nalog.

Anketne vprašalnike smo rešile tudi same, saj nismo želele vzbujati pozornosti v razredu. Prav tako ostalim sošolkam in sošolcem nismo povedale o naravi naše raziskovalne naloge, saj bi to lahko vplivalo na njihove odgovore. Naše anketne lističe smo označile, da smo jih lahko odstranile pred nadaljnjo analizo podatkov.

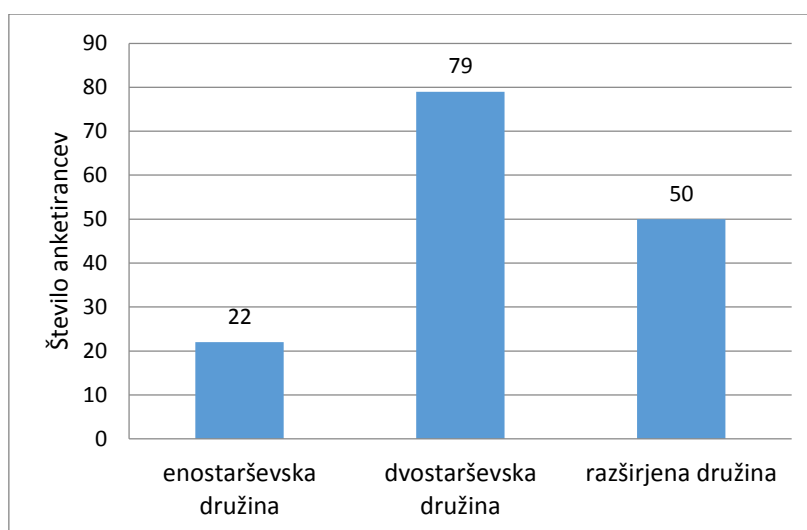
Graf 1: Spol in število anketirancev od 4. do 9. razreda

V anketi je sodelovalo 151 učenk in učencev druge in tretje triade. Od tega je bilo 70 (46,36 %) anketirancev moškega spola in 81 (53,64 %) anketirancev ženskega spola. Najmanj anket je bilo izpolnjenih v 4. in 5. razredu, kar lahko razložimo s tem, da ima šola samo po en oddelok obeh razredov, učenci v višjih razredih pa so v vsakem razredu razdeljeni na dva oddelka. Število učenk in učencev v 6. razredu naraste, saj se učencem na centralni šoli pridružijo še učenci podružničnih šol.

Tako je bilo v drugi triadi rešenih 70 anketnih vprašalnikov. Od tega so jih 32 (45,71 %) rešili fantje in 38 (54,29 %) dekleta. V tretji triadi (od 7. do 9. razreda) je bilo rešenih 81 anketnih vprašalnikov, od tega je bilo 38 (46,91 %) anketirancev moških, 43 (53,09 %) anketirancev pa je bilo ženskega spola.

Graf 2:

V nadaljevanju so nas zanimalle razlike med odgovori učencev glede na vrsto družine. Iz rešenih anketnih vprašalnikov smo ugotovili, da 22 (14,57 %) učenk ali učencev živi v enostarševski družini, 79 (52,31 %) jih živi v jedrni družini in 50 (33,11 %) jih živi skupaj s starimi starši ali ostalimi sorodniki.

Vsebinsko-metodološke značilnosti merskega inštrumenta

Prvi del vprašalnika je zajemal demografske podatke, kot so spol in razred (na podlagi katerega izvemo starost anketirancev) ter družinske člane, živeče v njihovem gospodinjstvu. Učenke in učenci so na ta vprašanja odgovarjali z označevanjem pravih dejstev.

Z drugim delom vprašalnika smo merile stopnjo strinjanja oziroma nestrinjanja s postavljenimi trditvami, ki so se nanašale na percepcijo obljub. Učenci so s pomočjo Likertove lestvice (kjer je 1 pomenila »Sploh se ne strinjam«, 2 – »Ne strinjam se«, 3 – »Niti-niti«, 4 – »Strinjam se« in število 5 je pomenilo »Zelo se strinjam«) ocenili 21 navedenih trditev. Vsa vprašanja in trditve so bila zaprtega tipa.

Od 174 razdeljenih vprašalnikov jih je bilo vrnjenih 155. Izločile smo 3 naše vprašalnike in vprašalnike, za katere smo ocenile, da niso bili izpolnjeni pravilno. V analizo smo vključile 151 vprašalnikov.

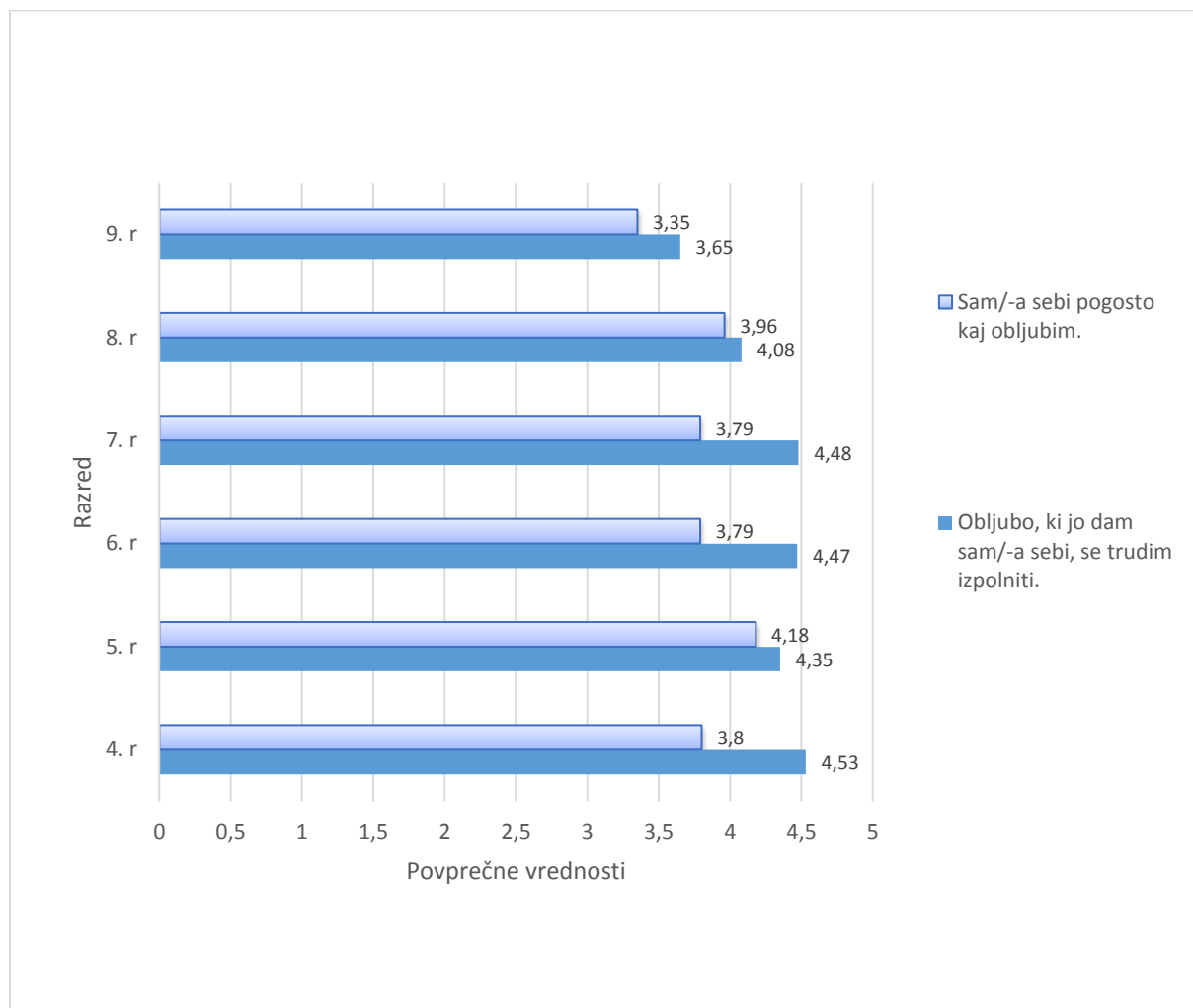
Postopki obdelave podatkov

Podatke smo obdelale s kvantitativno obdelavo. Podatke, ki smo jih pridobile z izvedeno raziskavo, smo računalniško obdelale s pomočjo programa SPSS.

3.1 Analiza podatkov

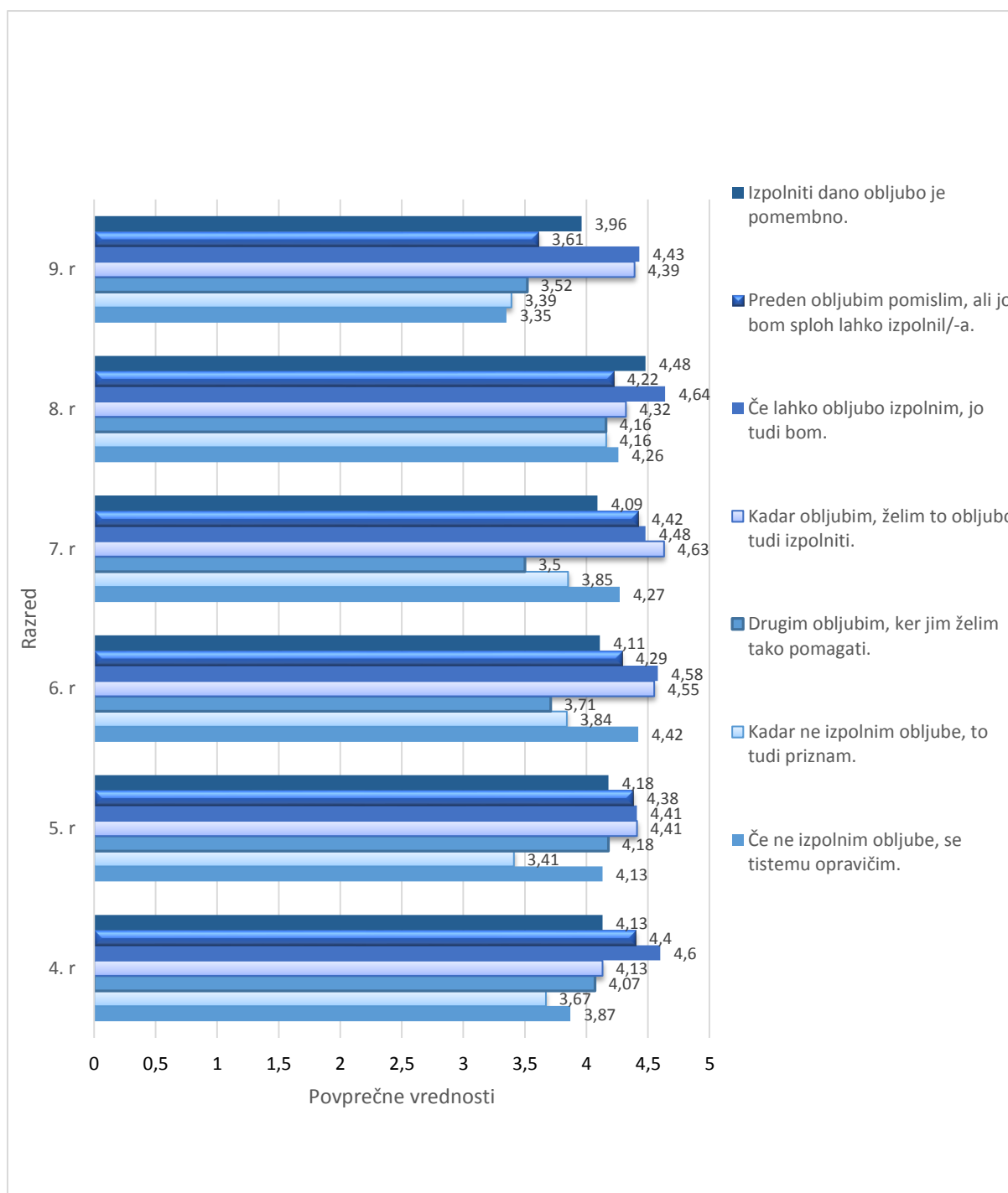
Za večjo preglednost smo rezultate združile (Rezultati posameznih trditev se nahajajo v prilogi). Izjave smo najprej analizirale po razredih, saj smo pri nekaterih odgovorih zasledile večja razhajanja med posameznimi razredi.

Graf 3: Dajanje obljub samemu sebi in njihovo uresničevanje

Anketirani učenci si v povprečju radi kaj obljubijo. Najmanj samim sebi obljubijo devetošolci ($M = 3,35$), največ pa petošolci ($M = 4,18$). Pri izpolnjevanju lastnih obljub jim gre dobro. Trudijo se za izpolnitev lastnih obljub, kar kaže, da se cenijo in spoštujejo. Pri tem najbolj zaostajajo devetošolci, saj se, v primerjavi s pogostostjo danih obljub, najmanj trudijo, da bi jih izpolnili. Najbolj se za izpolnitev lastnih obljub potrudijo četrtošolci, sledijo jim šestošolci in sedmošolci.

Graf 4: Izjave, ki se nanašajo na obljubo kot vrednoto

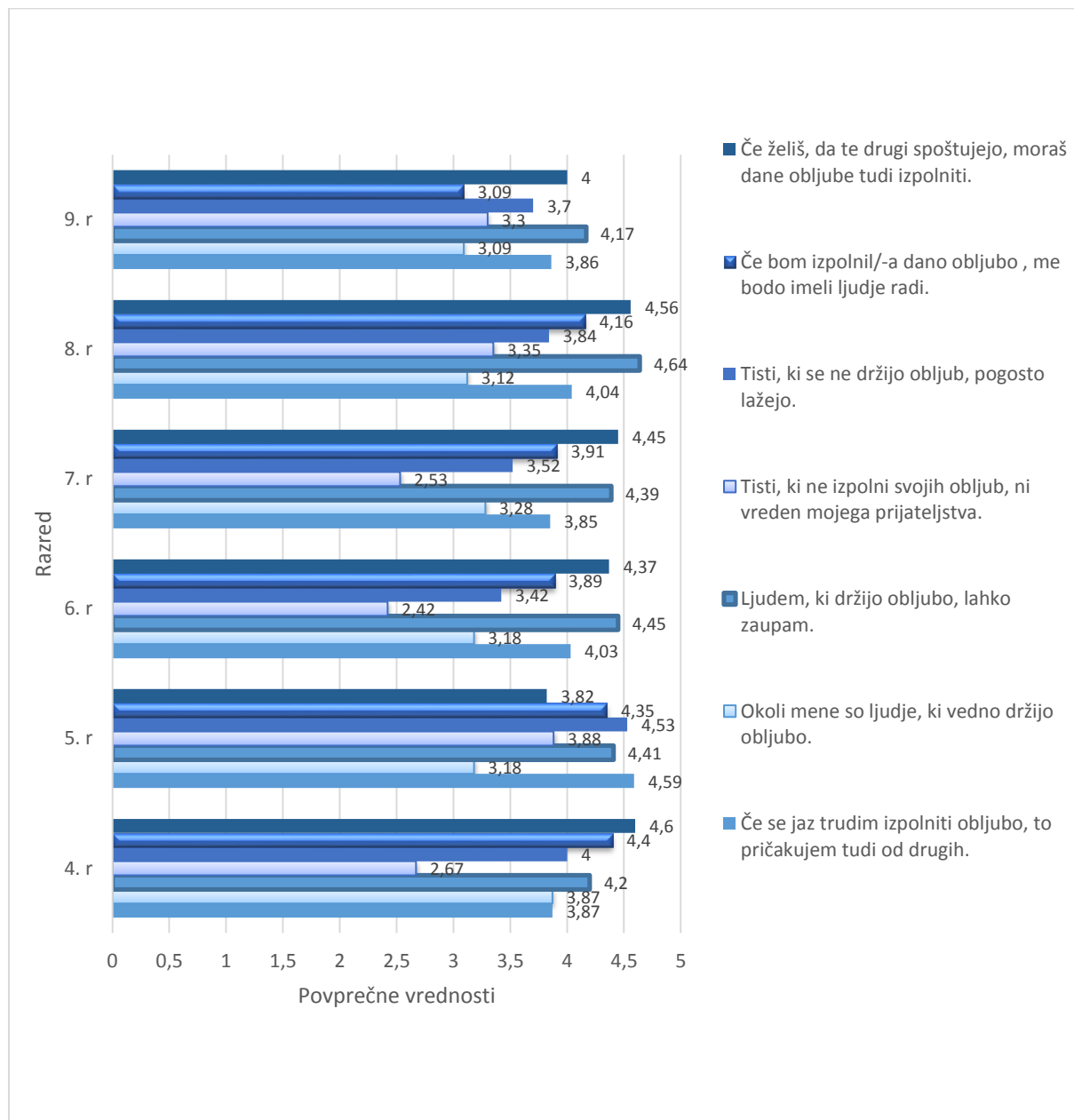

Rezultati ankete kažejo, da imajo devetošolci ($M = 3,96$) najbolj ambivalenten odnos do izpolnjevanja obljub kot vrednote. Izpolnitev obljube pri njih ni na prvem mestu. Temu nasprotujejo osmošolci, ki z veliko višjih povprečjem ($M = 4,48$) resno jemljejo izpolnitev obljube. Devetošolci pred izreko obljube najmanjkrat pomislijo, če jo bodo sploh lahko izpolnili. Učenci nižjih razredov so pri tem veliko bolj previdni in preudarni. Ko enkrat obljubijo, se tudi potrudijo in želijo obljubo izpolniti.

Z dano besedo obljubimo pomoč. Tega se najbolj zavedajo učenci 5. in 8. razreda, ostali bodo pomoč najverjetneje morali poiskati drugje. Včasih obljube ne moremo izpolniti. Devetošolci

($M = 3,39$) in petošolci ($M = 3,41$) težko priznajo poraz, medtem ko ostali niso tako »tekmovalni«. Devetošolci imajo poleg tega tudi velike težave z opravičilom ($M = 3,35$) in se raje naredijo »francoze«. Najlažje gre opravičilo z jezika učencem 6., 7., in 8. razreda, ki očitno obvladajo bonton.

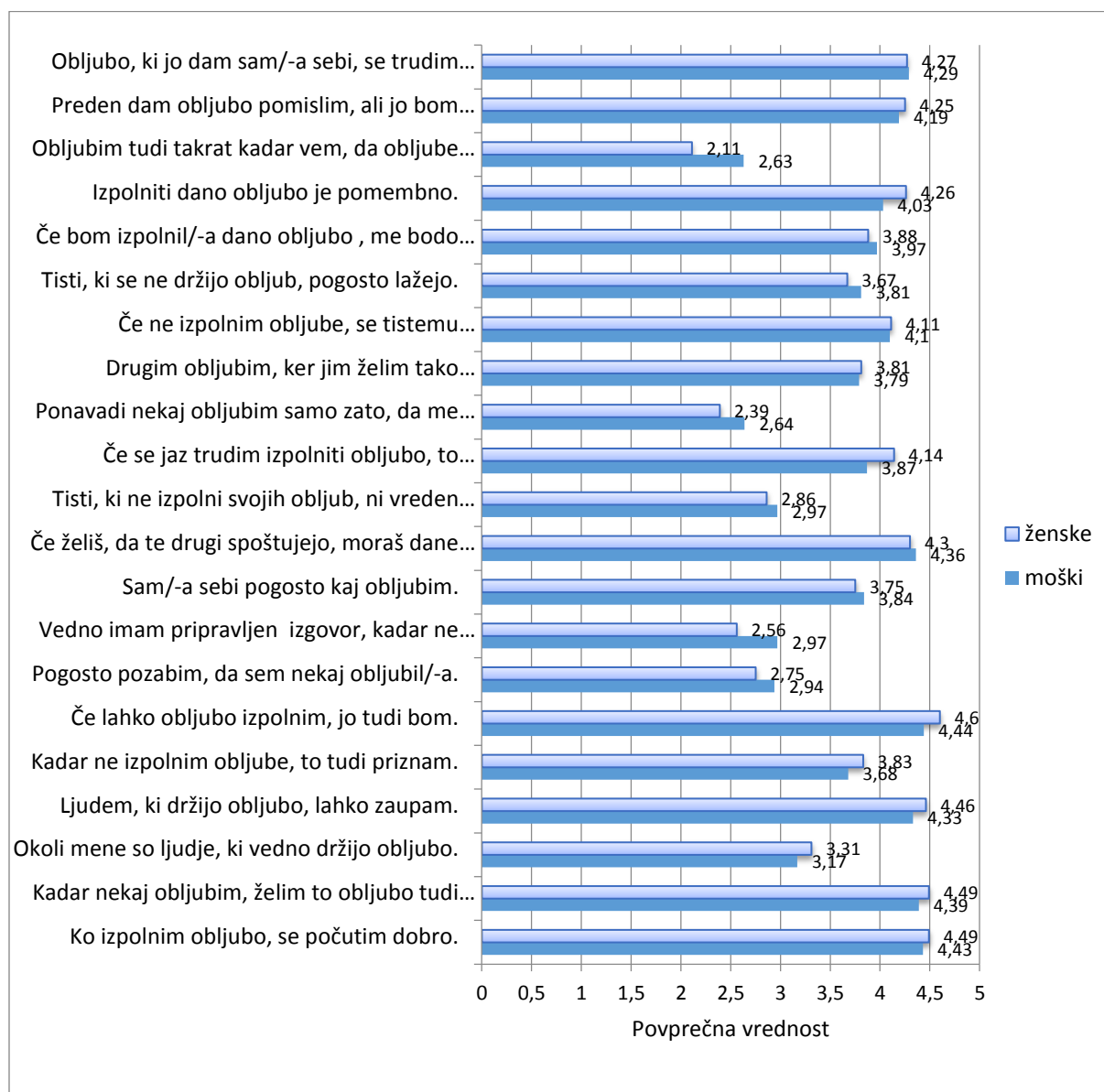
Graf 5: Pričakovanja učencev o danih obljubah

Učenci petih ($M = 3,8$) in devetih razredov ($M = 4$) ne razumejo najbolje pomena dane obljube. Tudi spoštovanje sočloveka je vrednota, ki pa ga po njihovem mnenju pridobiš na drug način. Izpolnjevanja obljub devetošolci tudi ne povezujejo s priljubljenostjo. Bolj kritični so, kadar gre za prijateljstva ($M = 3,3$), najbolj pa so pri tem tolerantni šestošolci ($M = 2,42$) in sedmošolci ($M = 2,53$).

Zaupanje je močno povezano z izpolnjevanjem obljub. Tega se dobro zavedajo vsi, še najbolj osmošolci ($M = 4,64$). Na odnos do obljub kot vrednot zagotovo vpliva okolje, v katerem živimo. Devetošolci ugotavljajo ($M = 3,09$), da ljudje okoli njih niso preveč zgledni pri izpolnjevanju danih obljub, medtem ko četrtošolci ($M = 3,87$) tega ne občutijo tako močno.

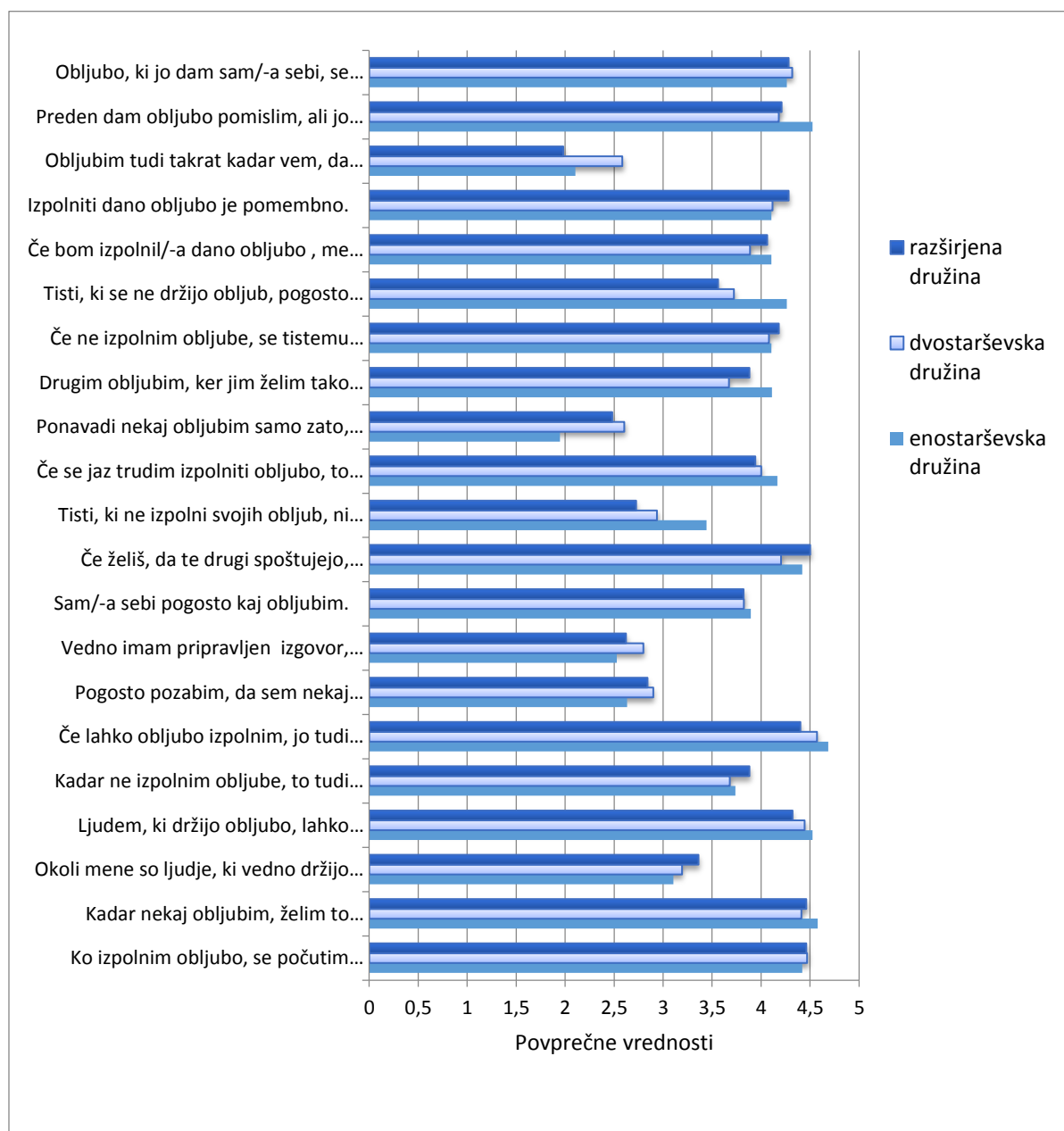
Graf 6: Povprečne vrednosti odgovorov po spolu

Vrednosti odgovorov na posamezne trditve se med anketiranimi fanti in dekleti v povprečju ne razlikujejo veliko. Izpostaviti bi želele trditev »Obljubim tudi takrat, kadar vem, da obljube ne bom mogel/-a izpolniti.« Fantje ($M = 2,63$) imajo pri tej trditvi višjo vrednost odgovorov kot dekleta ($M = 2,11$), kar pomeni, da obljubijo iz drugačnih vzrokov, kot pa je pomoč in uresničitev obljube. Prav tako imajo večkrat že vnaprej pripravljen izgovor, če obljube ne bodo izpolnili. Verjamemo jim, saj so zapisali tudi, da pogosteje kot dekleta pozabijo na dano obljubo oziroma jo obljubijo zato, da imajo mir. Dekleta imajo do drugih višja pričakovanja,

saj so mnjenja, da bi se morali ostali vsaj toliko potruditi pri izpolnjevanju obljub, kot so se same.

Graf 7: Povprečne vrednosti odgovorov glede na vrsto družine anketirancev

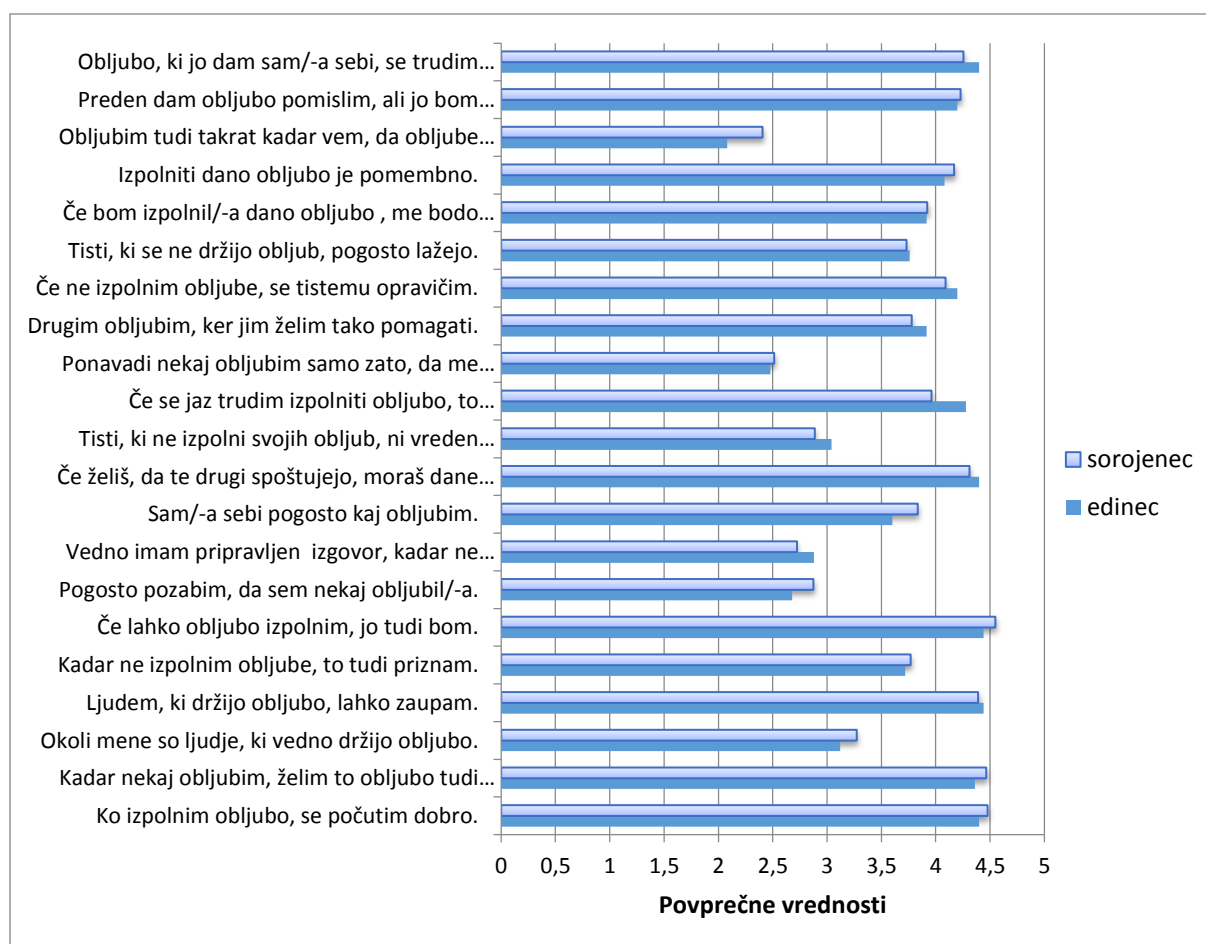

Zanimalo nas je, ali na odnos do izpolnjevanja in dajanja obljub vpliva tudi raznolikost oblik družinskega življenja. Anketiranci, ki živijo v enostarševskih družinah, bolj razmilijo, ali bodo obljubo lahko izpolnili. Prav tako obljubijo z namenom pomoči in obljubo, če le lahko, tudi izpolnijo.

Učenci, ki živijo skupaj z mamo in očetom, večkrat obljubijo tudi takrat, ko vedo, da obljube ne bodo mogli izpolniti ($M = 2,58$), saj večkrat kot ostali anketiranci obljubijo le zato, da bi jih pustili pri miru ($M = 2,60$).

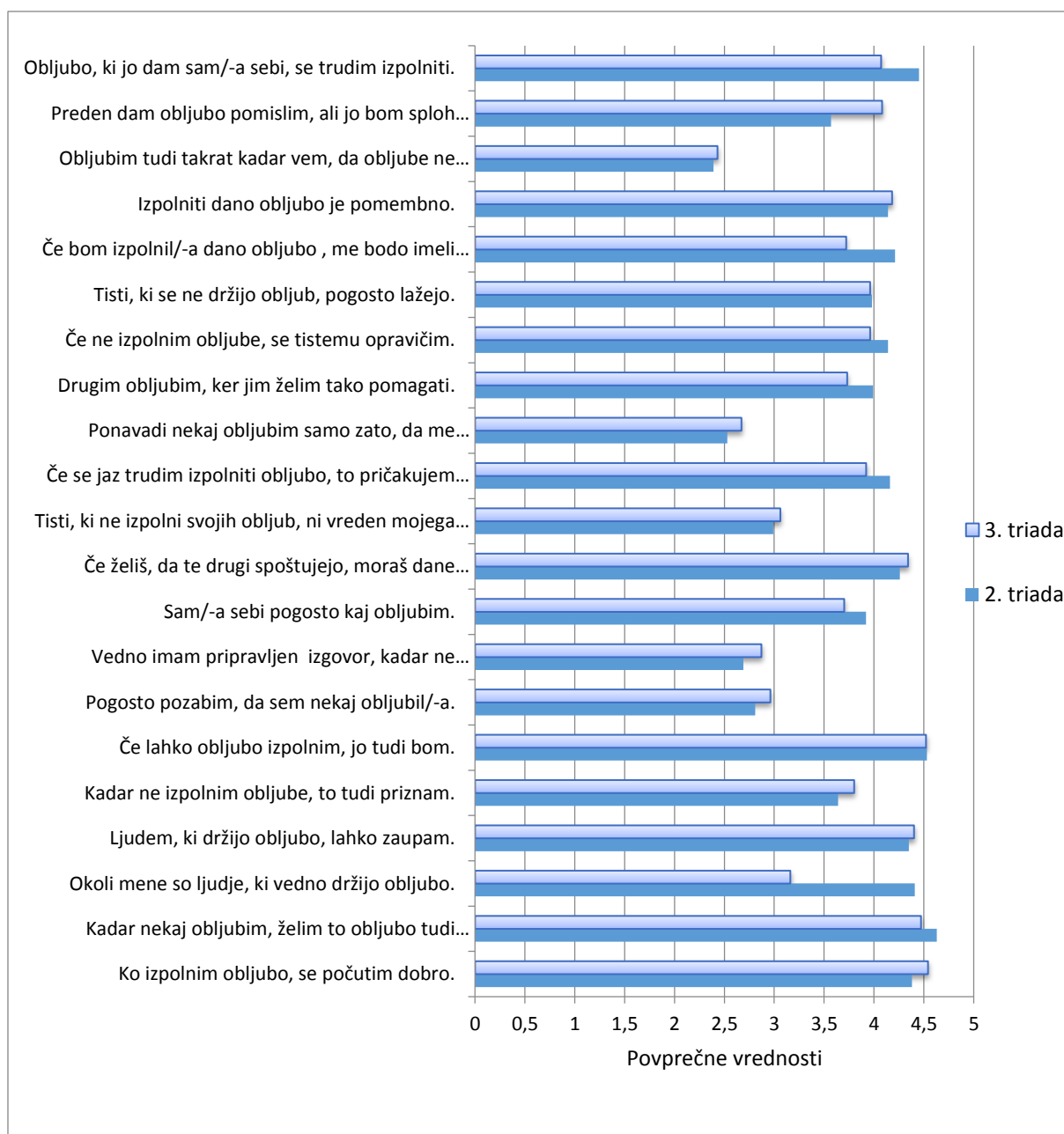
Učenke in učenci, ki živijo skupaj še z ostalimi sorodniki, bolj kot ostali pričakujejo, da jim bodo drugi obljubo vrnili, če se bodo tudi sami potrudili obljubo izpolniti. Izpolnitev obljube jemljejo kot pomembno ($M = 4,28$), s tem pa je povezano tudi pogostejše opravičilo, če obljube ne uspejo izpolniti. Pri njih izpolnjena obljuba pomeni spoštovanje človeka ($M = 4,50$), kar izkazuje tudi bolj spodbudno okolje ($M = 3,36$).

Graf 8: Povprečne vrednosti odgovorov glede na število otrok v družini

Razlike glede vrednotenja izpolnjevanja obljub so se pojavile tudi pri analizi vprašalnikov, če smo jih primerjali z vidika števila otrok v gospodinjstvu. Edinci in edinke se bolj trudijo izpolniti svoje obljube in obljube, ki jih dajo drugim. To pričakujejo tudi od ostalih, čeprav imajo večkrat pripravljen izgovor, če prelomijo dano besedo. Učenci, ki imajo brate in/ali sestre, večkrat dajo obljubo, čeprav že vnaprej vedo, da je ne bodo mogli izpolniti. Nanjo bodo večkrat pozabili, čeprav so jo dali sami sebi.

Graf 9: Povprečne vrednosti trditev 2. in 3. triade

Učenci 2. triade se bolj trudijo izpolniti oblubo samemu sebi ($M = 4,45$) kot učenci 3. triade ($M = 4,07$). Slednji pred dajanjem oblub bolj premislijo, ali bodo oblubo lahko izpolnili. Mlajši so prepričani, da jih bodo imeli ljudje rajši, če bodo držali dano oblubo, saj jo vidijo kot pomoč drugemu vendar zahtevajo, da se drugi do njih obnašajo enako odgovorno.

3.2 Razprava

Hipoteza 1: Učencem razredne stopnje dana obljuba ni toliko pomembna, zato o njej vnaprej ne razmišljajo toliko kot učenci predmetne stopnje in je tudi pogostejše ne izpolnijo.

Da bi hipotezo lahko ovrgle ali potrdile, smo jo razdelile na več delov. Učencem 2. triade je izpolnitev dane obljube drugim ($M = 4,64$) in sebi ($M = 4,45$) v povprečju pomembnejša kot učencem 3. triade ($M = 4,47$ in $M = 4,07$). Prav tako se bodo bolj potrudili, da jo bodo izpolnili, kot njihovi starejši vrstniki, saj redkeje pozabijo nanjo. To pomeni, da je učencem 2. triade obljuba pomembna, ker želijo z njo pomagati ($M = 3,99$) in pričakujejo, da se bodo tudi drugi enako odzvali ($M = 4,16$). Treba je dodati, da je bila povprečna vrednost učencev tretje triade pri trditvi »Izpolniti dano obljubo je pomembno.« zanemarljivo višja (2. triada; $M = 4,14$ in 3. triada; $M = 4,18$). Večja razlika je v povprečni vrednosti trditve »Preden dam obljubo, pomislim, ali jo bom sploh lahko izpolnil/-a.«, iz katere je razvidno, da učenci tretje triade bolj razmislijo, preden kaj obljubijo. Morda je razlog v večjem zavedanju, da obljuba dela dolg.

Hipoteza 1 zavrnamo z obrazložitvijo, da se učenci 2. triade zavedajo pomena dane obljube in zaveze, da jo izpolnijo, vendar je njihovo vedenje o možnostih izpolnitve obljube na tej razvojni stopnji premalo jasno.

Hipoteza 2: Učenci 3. triade se bolj zavedajo posledic neizpolnjene obljube kot učenci 2. triade.

Učenci 3. triade se že zavedajo, da je rezultat izpolnjene obljube zaupanje soljudi ($M = 4,4$) – torej, če izpolniš obljubo, si vreden zaupanja in te okolica spoštuje ($M = 4,34$). Na zaupanju pa temelji tudi pravo prijateljstvo ($M = 3,06$). Kdor ne izpolni obljube (laže), je deležen splošnega nezaupanja ($M = 3,96$).

Hipotezo 2 lahko potrdimo.

Z raziskovalno nalogo smo želele raziskati pomen obljube kot vrline med mladimi. Opazile smo velika odstopanja pri posameznih trditvah glede na generacijo učenek in učencev. Osmošolci v povprečju izkazujejo zelo visoko stopnjo strinjanja s trditvijo »Ko izpolnim dano obljubo, se počutim dobro.« ($M = 4,64$), vendar je stopnja pripravljenosti izpolnjevanja obljube najnižja ($M = 4,32$), najnižjo pa petošolci ($M = 4,29$). Vseeno so to trditve vsi ovrednotili pozitivno.

Rezultati kažejo na različno razumevanje dane obljube. Učenci nižjih razredov obljubo jemljejo zelo dobesedno – saj še ne razumejo globljega pomena obljube. Trudijo se, da bi obljubo izpolnili in to bolj dosledno pričakujejo tudi od drugih.

Učenci 3. triade so jasno povedali, da pred obljubo pomislijo ali jo bodo lahko izpolnili. Kljub temu velikokrat obljubijo, čeprav že vnaprej vedo, da besede ne bodo mogli držati in obljubijo zgolj zaradi kratkoročnega miru. Vendar se zavedajo, da je dano obljubo pomembno izpolniti.

Učenci sprejemajo ljudi, ki prelomijo obljube – so bolj tolerantni kljub zavedanju posledic, ki jih tako ravnanje prinese in odnos družbe do njih.

Devetošolci kažejo najnižjo stopnjo strinjanja trditvijo »Obljubo, ki jo dam sam/-a sebi, se trudim izpolniti«, kar kaže na nizko raven samospoštovanja, prav tako na pripravljenost pomagati drugim (»Drugim obljubim, ker jim želim tako pomagati.«; $M = 3,52$). Pogosteje kot ostali obljubijo samo zato, da imajo mir, za kršenje obljube pa pripravljen izgovor, ker na dogovor pogosteje pozabijo. Na splošno se najmanj strinjajo s trditvijo, da je izpolniti dano obljubo pomembno ($M = 3,96$), kar kaže tudi nizka stopnja pripravljenosti, da se za kršenje obljub opravičijo. Rezultati kažejo na visoko pasivnost in nezanimanje za izpolnjevanje danih obljub, saj dane besede ne vidijo kot pomoč drugim.

Analiza je pokazala tudi razlike razumevanja obljube kot vrednote glede na vrsto družine, v kateri anketiranci živijo. Kjer učenci živijo s starimi starši ali ostalimi sorodniki, smo ugotovile višjo stopnjo pomembnosti izpolnjevanja obljube, ker to povezujejo s spoštovanjem sebe in drugih oziroma priznanje in opravičilo, če obljube ne izpolnijo. Razlog je lahko v razumevanju obljube kot vrednote, ki jo poznajo in zagovarjajo starejši ljudje. Učenci in učenke v enostarševskih družinah pogosteje premislijo, ali bodo obljubo lahko izpolnili in obljubljanje enačijo s pomočjo drugim. Ker imajo učenci samo enega starša, predvidevamo, da so nanj bolj navezani ter ga nočejo razočarati.

Razlike obstajajo tudi med spoloma. Dekleta so bolj skrbna in previdna pri obljubljanju in izpolnjevanju obljub. Fantje so bolj založeni z izgovori in se do dane besede na splošno obnašajo bolj ravnodušno. To povezujemo z različno vzgojo in pričakovanimi vzorci vedenja.

4 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi je bil naš glavni cilj raziskati, koliko učencem od 4. do 9. razreda pomeni obljuba kot vrednota, ki jo je potrebno izpolniti. Poleg tega smo želele izvedeti, če se učenke in učenci zavedajo posledic neizpolnjenih obljub.

Podatke za raziskavo smo zbrale s pomočjo anketnega vprašalnika, kjer smo ugotovile, da se učenci – vsaj v teoriji – zavedajo pomembnosti dane obljube in posledic kršenja.

Na izpolnjevanje obljub vpliva veliko dejavnikov. Učimo se od rojstva dalje. Učimo se z zgledi in ponavljanjem vedenja naših najbližjih v prvem obdobju socializacije, ob interakcijah z vrstniki. Učijo nas izkušnje.

Menimo, da obljuba je in bo ostala vrednota, katere vrednost se v različnih starostnih obdobjih spreminja. Odvisna je od starosti, spola, družinskega okolja in vrstniškega vpliva ter naših vzornikov. Vemo, da je izpolnitev dane obljube pomembna, mogoče se v našem starostnem obdobju še ne zavedamo koliko. Naučile nas bodo izkušnje in »dolgovni«, ki si jih bomo nabrali tekom let.

5 VIRI IN LITERATURA

LITERATURA

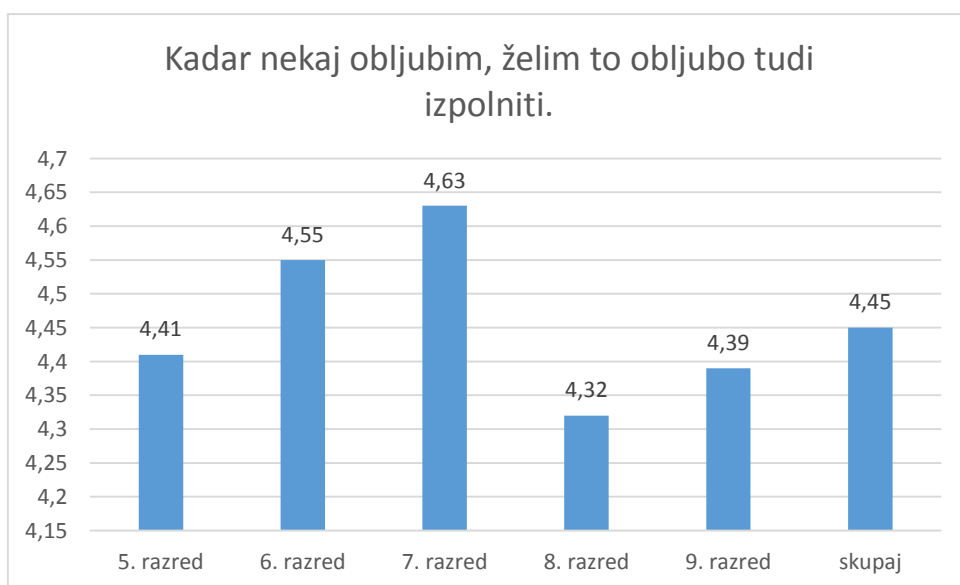
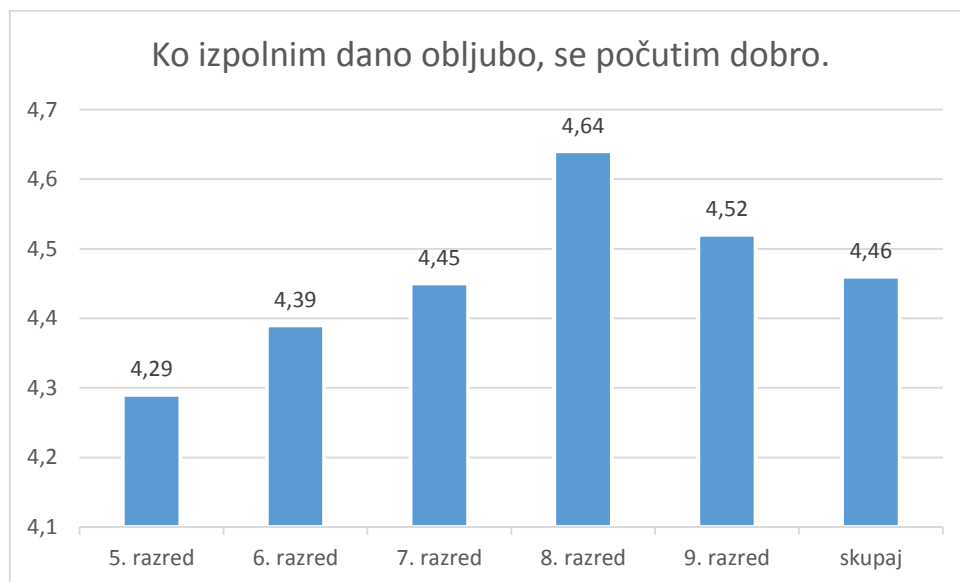
- Girard, J. in Casemore, R. *Kako najboljše tržim sebe: priročnik za uspešno prodajo*. Ljubljana: Tuma, 1999.
- Haralambos, M. in Holborn, M. *Sociologija; teme in pogledi*. Ljubljana: DZS. 2005.
- Trdina, J. *Podobe prednikov: zapiski Janeza Trdine iz obdobja 1870-1879*. Ljubljana: Univerzitetna konferenca ZSMS, Knjižnica revolucionarne teorije. 1987
- Trstenjak, A. *Skozi prizmo besede*. Ljubljana Slovenska Matica. 1989
- Veriti, F. (1934). *Kršanski katoliški nauk za odrasle ljudi I–V* (1834), III. del - Od ljubesni. Ljubljana. Natisnila Rosalia Eger.
(Dostopno na https://books.google.si/books?id=YZJbAAAACAAJ&pg=PA58&dq=obljuba&hl=sl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=obljuba&f=false (12. 1. 2017)

ELEKTRONSKI VIRI

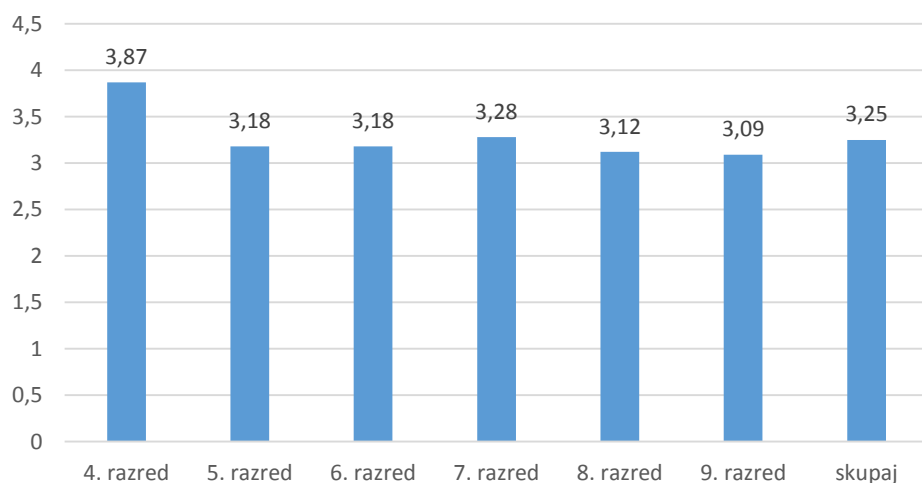
- <http://www.spring.org.uk/2014/07/promises-the-psychology-of-making-breaking-or-exceeding-them.php> (10. 12. 2016)
- <http://www.lifehack.org/articles/lifestyle/5-tips-to-help-you-keep-your-promises.html> (1. 12. 2016)
- <http://www.mandalavaga.si/sl/razno/razmiljanja/60-odgovornost-in-obljuba.html> (1. 12. 2016)
- <https://www.psychologytoday.com/blog/lights-camera-happiness/201005/why-keeping-your-promise-is-good-you> (15. 1. 2017)
- <http://www.franksonnenbergonline.com/blog/a-promise-is-a-promise/> (16. 1. 2017)
- <http://www.wikihow.com/Keep-a-Promise> (1.12. 2016)
- https://www.2knowmyself.com/Making_and_keeping_promises (1. 12. 2016)
- https://www.accenture.com/t20150523T052424_w_us-en/acnmedia/Accenture/Conversion-Assets/DotCom/Documents/Global/PDF/Strategy_3/Accenture-Broken-Promises-Survey-Retain-Customers.pdf (1. 12. 2016)
- <http://hiperprostor.net/pregovori/pregovori-obljuba.html> (1. 12. 2016)
- <http://www.hervardi.com/pregovori.php#obljuba> (1. 12. 2016)
- http://korenine.skavt.net/korenine/ribnica1/ribnica1_korenina_obljuba.doc (5. 12. 2016)
- <http://breznica1.skavt.net/ska> (1.12. 2016)
- <http://dobrepravljuje.blogspot.si/2011/04/dana-beseda-in-prelomljena-obljuba.html> (1.12. 2016)

6 PRILOGE

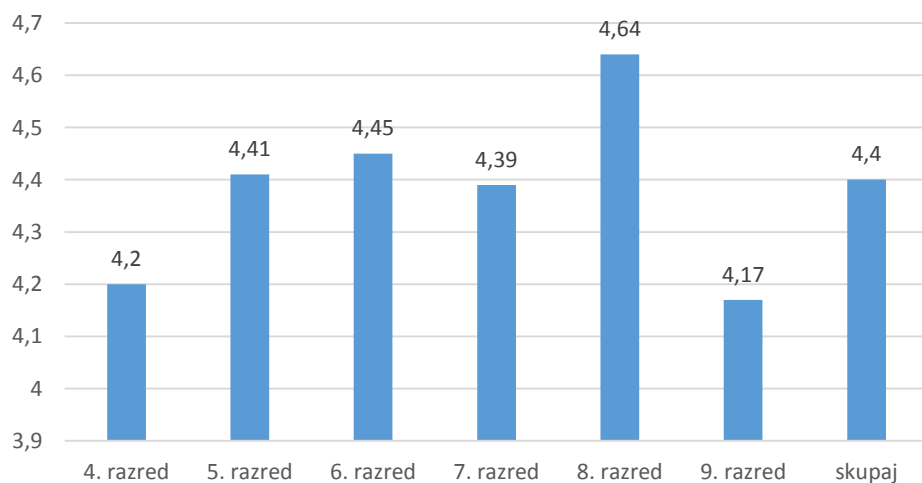
A: Analiza posameznih trditev po razredih

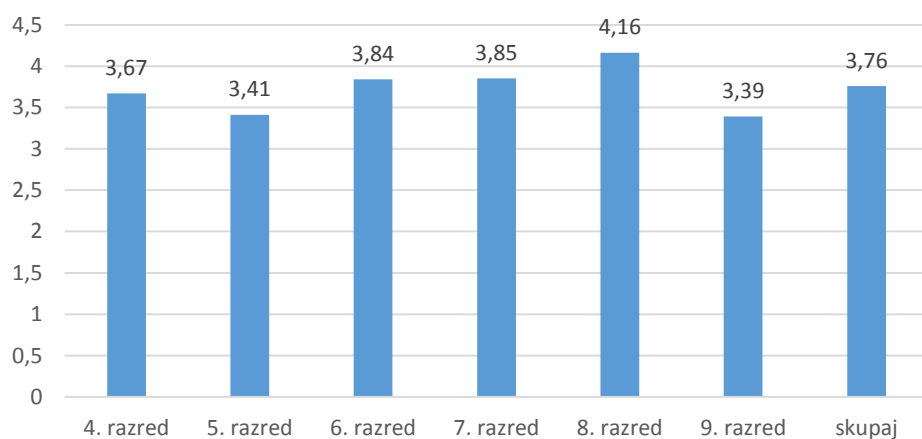
Okoli mene so ljudje, ki vedno držijo obljubo.

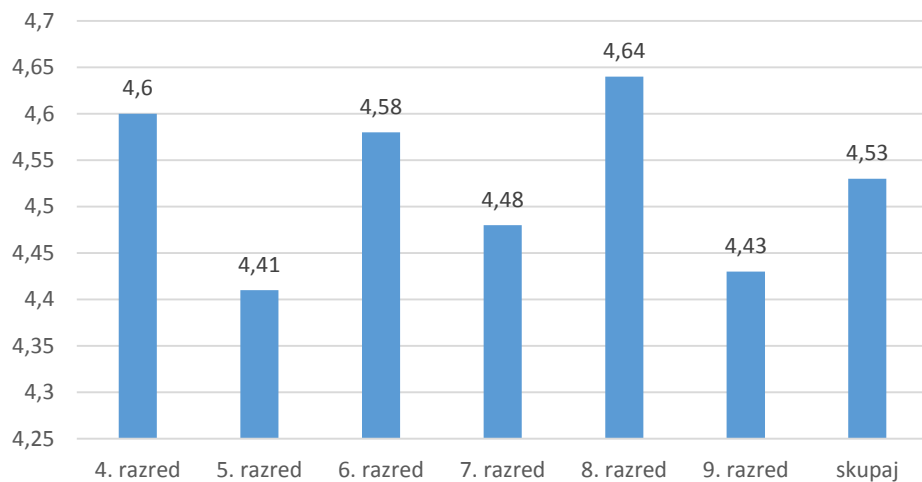
Ljudem, ki držijo obljubo, lahko zaupam.

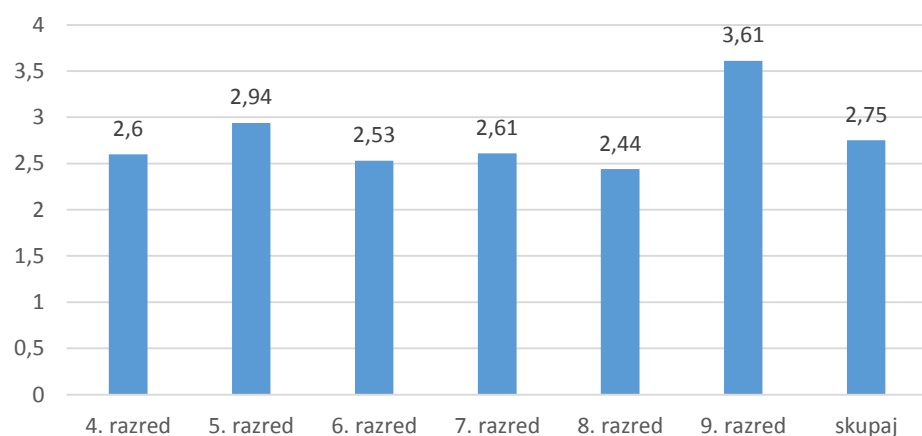
Kadar ne izpolnim obljube, to tudi odkrito priznam.

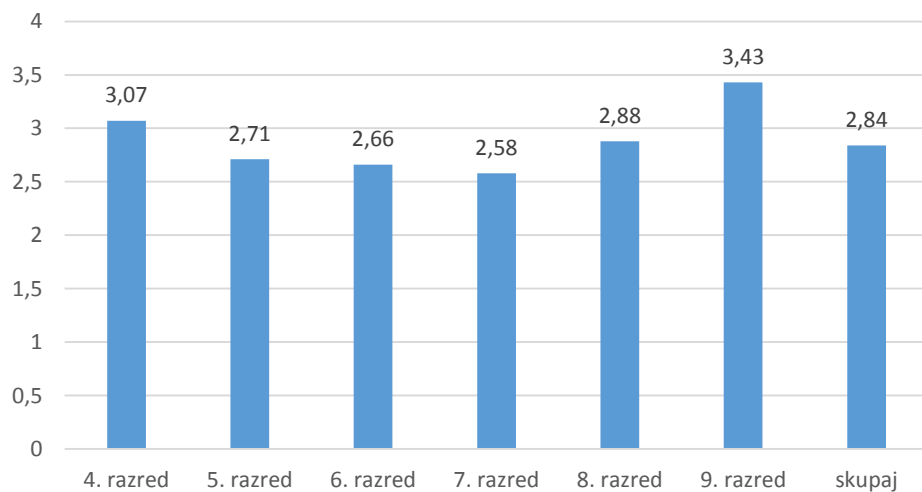
Če lahko obljubo izpolnim, jo tudi bom.

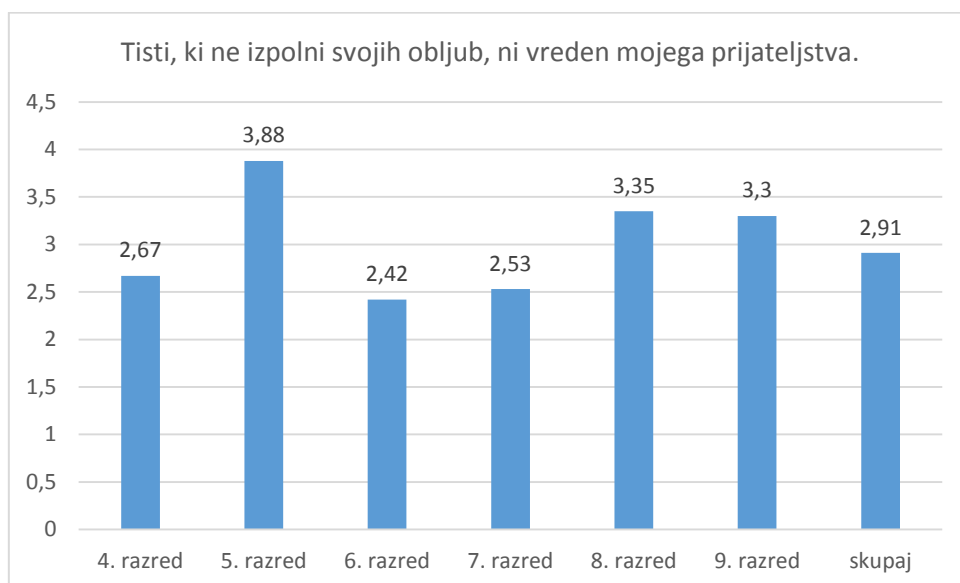
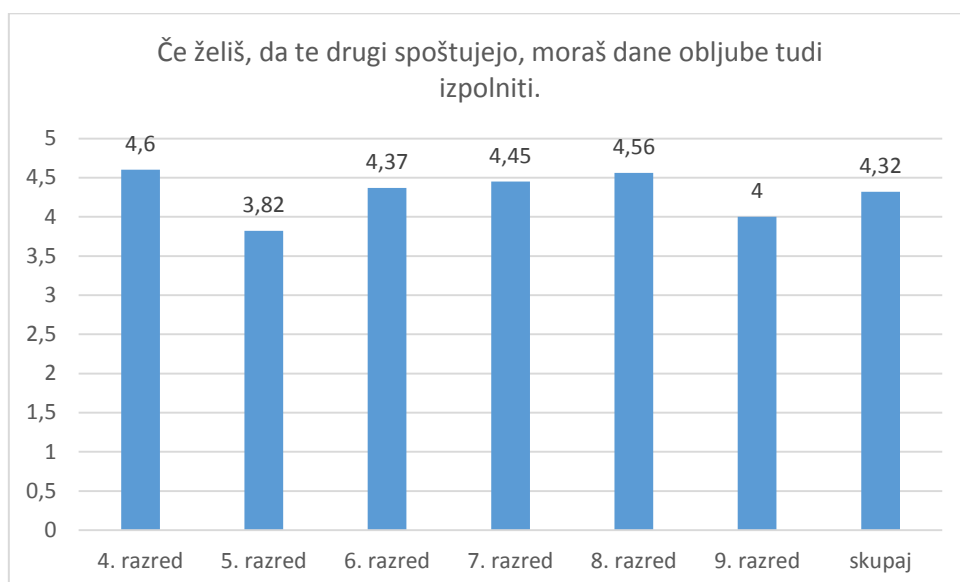
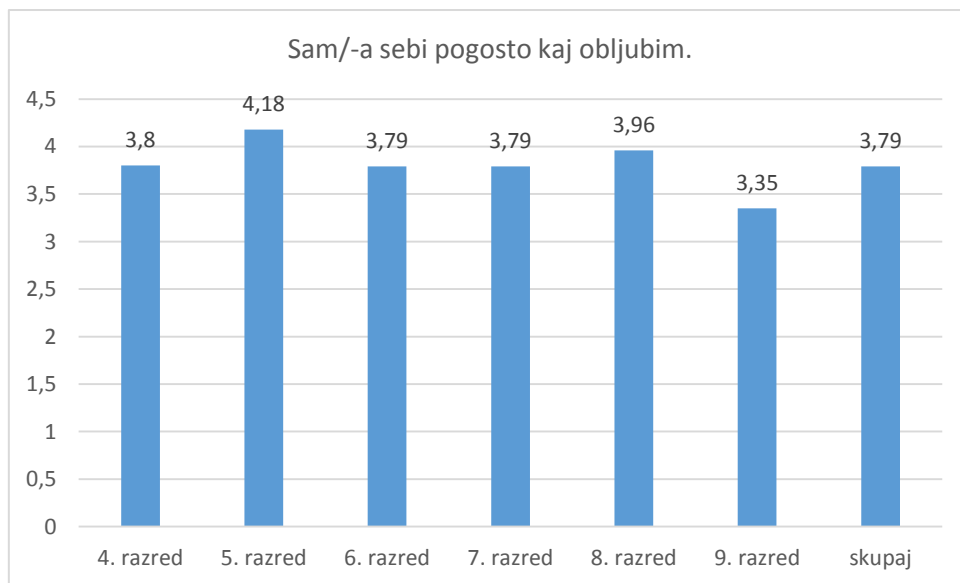

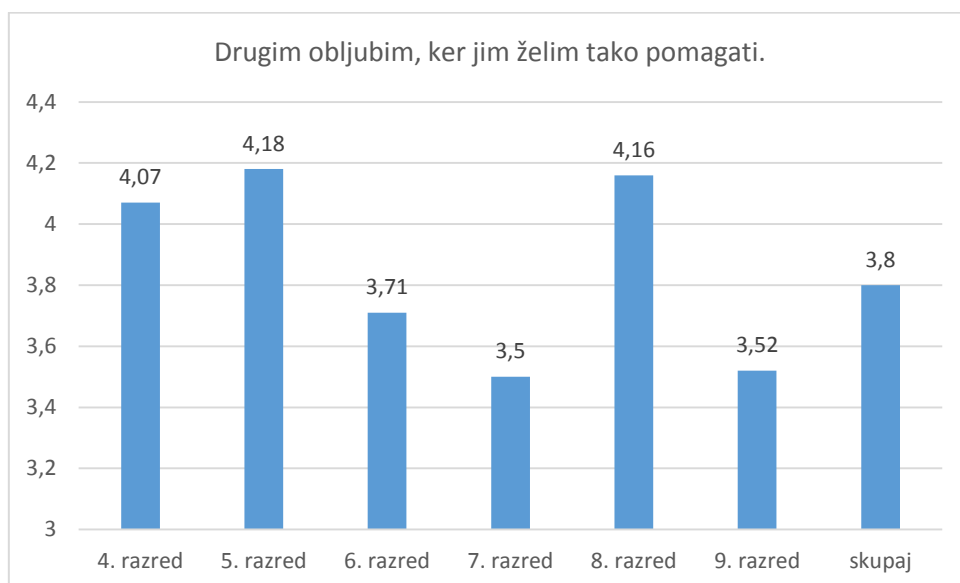
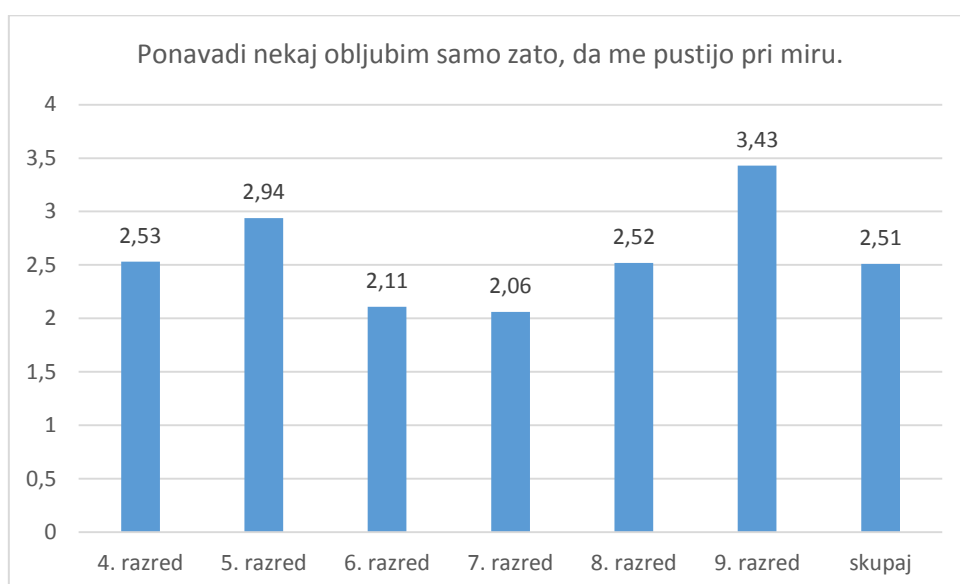
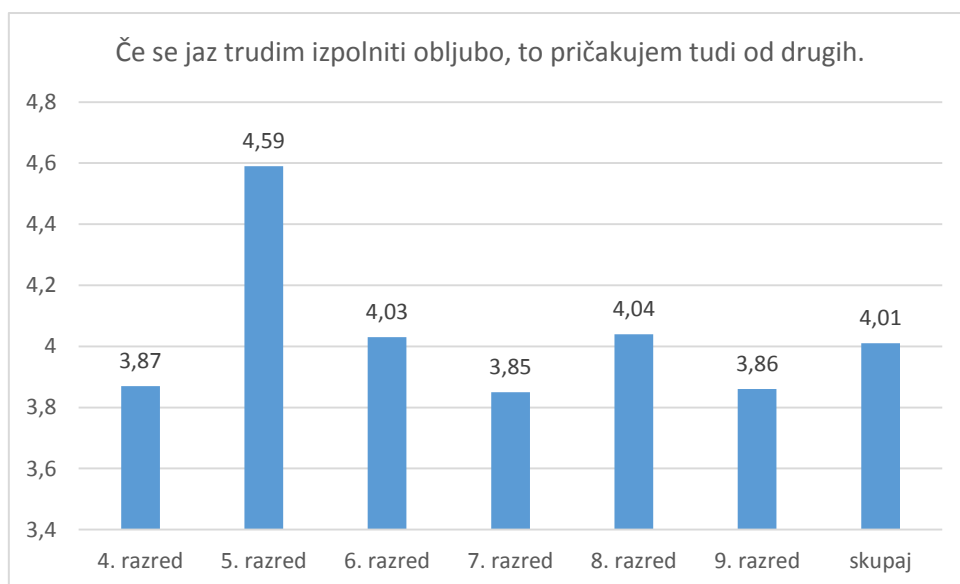
Vedno imam pripravljen izgovor, kadar ne izpolnim obljube.

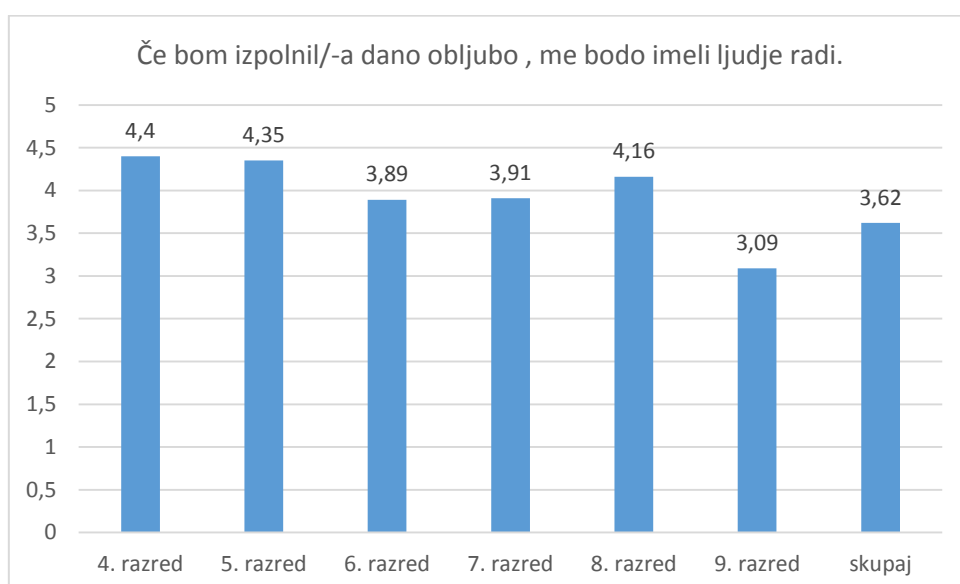
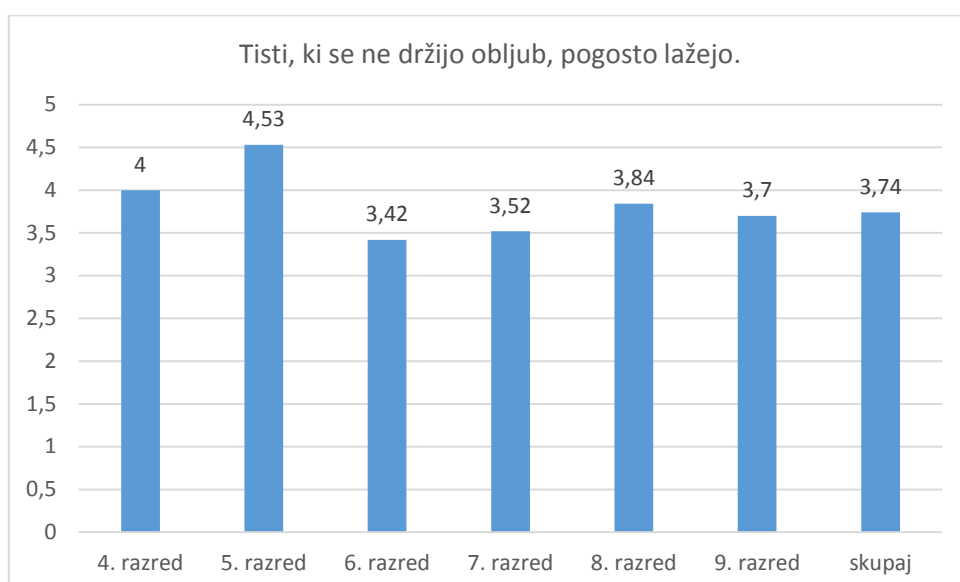
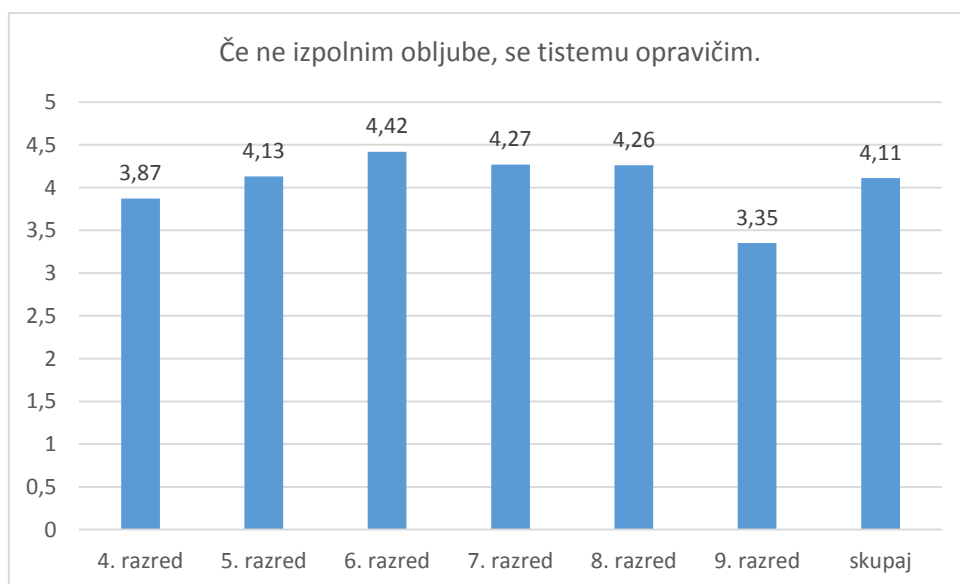

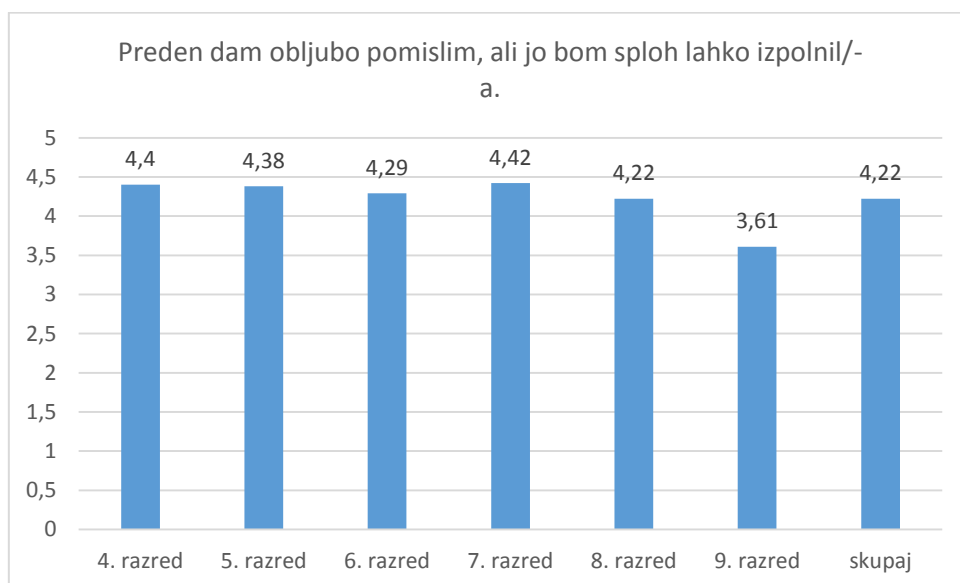
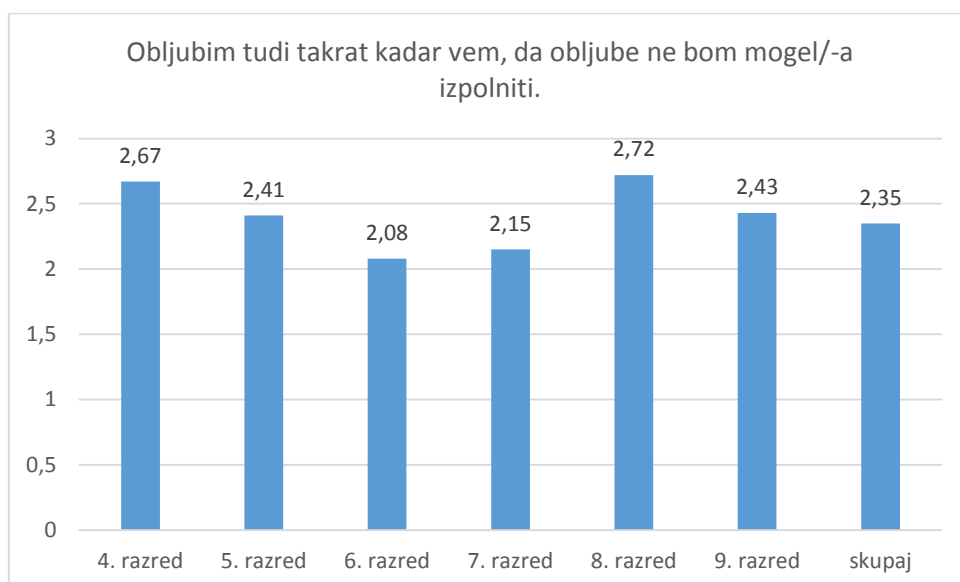
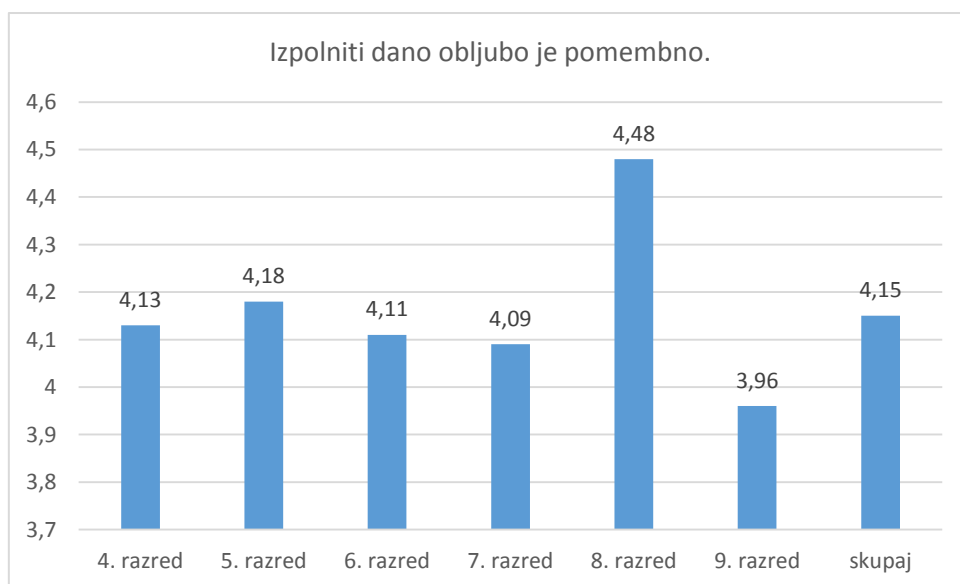
Pogosto pozabim, da sem nekaj obljubil/-a.

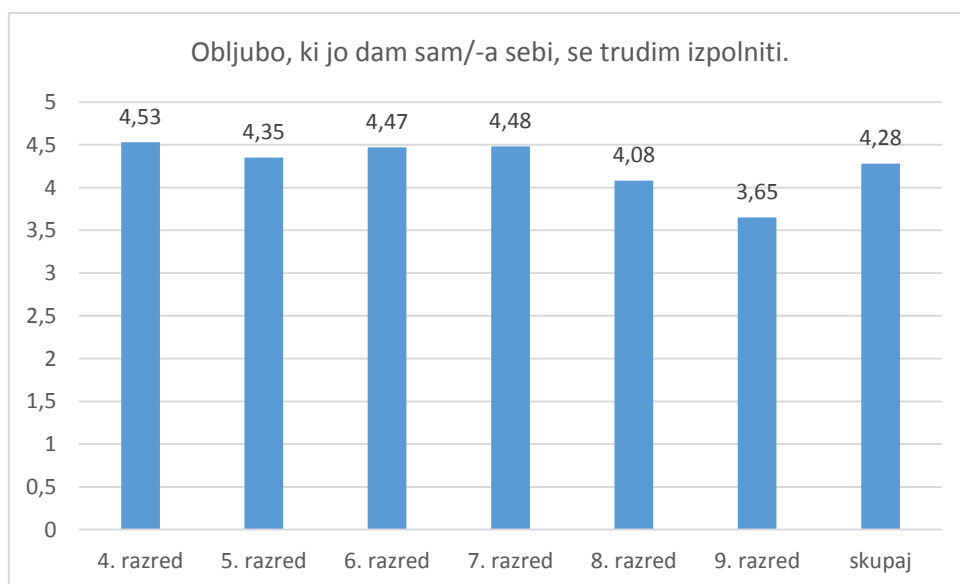

B: Anketni vprašalnik

Pozdravljeni! Pred vami je anketa, s kateri želimo ugotoviti, kaj ti pomenijo obljube. Anketa je anonimna, zato se nanjo ne podpisuj. Tako boš lahko odgovarjal/-iskreno in to kar misliš ti, ne tvoj sošolec ali sošolka. Hvala.

A N K E T A

1. Obkroži spol: M Ž

2. Obkroži razred: 4. 5. 6. 7. 8. 9.

3. S križcem označi vse, kar velja zate:

Živim skupaj z: ____mamo ____očetom ____bratom/brati in-ali sestro/sestrami ____starimi starši ____drugimi sorodniki

4. Koliko se strinjaš s spodnjimi trditvami. 1-pomeni, sploh se ne strinjam in 5 pomeni, zelo se strinjam. Pri vsaki trditvi s križcem označi 1 odgovor

	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti-niti,	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
Ko izpolnim dano obljubo, se počutim dobro.					
Kadar nekaj obljubim, želim to obljubo tudi izpolniti.					
Okoli mene so ljudje, ki vedno držijo obljubo.					
Ljudem, ki držijo obljubo, lahko zaupam.					
Kadar ne izpolnim obljube, to tudi odkrito priznam.					
Če lahko obljubo izpolnim, jo tudi bom.					
Pogosto pozabim, da sem nekaj obljubil/-a.					
Vedno imam pripravljen izgovor, kadar ne izpolnim obljube.					

	1 sploh se ne strinjam	2 ne strinjam se	3 niti-niti,	4 strinjam se	5 zelo se strinjam
Sam/-a sebi pogosto kaj obljubim.					
Če želiš, da te drugi spoštujejo, moraš dane obljube tudi izpolniti.					
Tisti, ki ne izpolni svojih obljub, ni vreden mojega prijateljstva.					
Če se jaz trudim izpolniti obljubo, to pričakujem tudi od drugih.					
Ponavadi nekaj obljubim samo zato, da me pustijo pri miru.					
Drugim obljubim, ker jim želim tako pomagati.					
Če ne izpolnim obljube, se tistemu opravičim.					
Tisti, ki se ne držijo obljub, pogosto lažejo.					
Če bom izpolnil/-a dano obljubo, me bodo imeli ljudje radi.					
Izpolniti dano obljubo je pomembno.					
Obljubim tudi takrat kadar vem, da obljube ne bom mogel/-a izpolniti.					
Preden dam obljubo pomislim, ali jo bom sploh lahko izpolnil/-a.					
Obljubo, ki jo dam sam/-a sebi, se trudim izpolniti.					